

Hrvatski

glasnik

GLASILO HRVATA CRNE GORE

Godina VIII

Broj 59/60

Veljača/Ožujak 2010.

Cijena 1 €

ISSN 1800-5179

Odlikovano dr. Ivan Ilić

INA CRNA GORA d.o.o. PODGORICA

Podgorica - 18 JULA 33, 81000 Podgorica

tel: +382 20 218 302

+382 20 218 303

+382 20 218 803

fax: +382 20 218 804

e-mail: inacg_podgorica@t-com.me

INA CRNA GORA d.o.o. TIVAT

Durmidran-Mrčevac, 85320 Tivat

tel: +382 32 66 03 15

fax: +382 32 67 11 42

www.inacg.me

INA CRNA GORA

TRIPUNDANSKE SVEČANOSTI

Uzoran hod kroz vrijeme

STR. 4

DELEGACIJA HGDCG U
DUBROVNIKU

Povijesni susret s dva predsjednika

STR. 4

TRADICIJSKE MANIFESTACIJE

Tripundanski bal

STR. 4

KARNEVALSKI DANI U KOTORU

Na lomači spaljena šporkeca

STR. 4

NEVENKA NEKIĆ

Kotorska trilogija

STR. 4

SJEĆANJE NA ČUVENOG
ZNANSTVENIKA

Brajković i Perast

STR. 4

OBNOVA CRKVE SV. EUSTAHIJA

Zabrujat će zvona

STR. 4

Poštovani čitatelji

Čitajući broj koji je pred Vama uvjerit ćete se kako se ipak isplati ustrajati u promoviranju pomalo zaboravljenih vrijednosti mira, tolerancije i suradnje. Možda i kada se najmanje nadate, i bivate već pomalo umorni od stalnog rada koji se naizgled ne primjećuje, izloženi osudi i kritici onih koji se uporno trude da omalovaže sva vaša afirmativna nastojanja, nerijetko posežući za instrumentima financijske blokade i medijskim istupima u kojima vas prozivaju za nešto što se u 21. stoljeću ne bi smjelo više spominjati - stigne priznanje.

I to od koga!

Hrvatskog predsjednika Stjepana Mesića, kojeg i Europa i svijet prepoznaju kao velikog humanistu, čovjeka koji je neizmjereno puno učinio za razvoj novih odnosa u regionu. Crnogorskog predsjednika Filipa Vujanovića, koji zahvaljuje našem društvu za ulogu u očuvanju skladnog suživota u Crnoj Gori, ali i zbližavanju dviju država.

Novoizabranog hrvatskog predsjednika Ive Josipovića, koji na svoju inauguraciju poziva predsjednika našeg društva dr. Ivana Ilića.

Čelnih ljudi Dubrovačko-neretvanske županije i Grada Dubrovnika, te dragovoljaca Domovinskog rata i Hrvatske ratne mornarice, čiji ste stalni gosti s posebnim statusom. Crnogorskih ministara Mićunovića i Brajovića koji su odgodili sve svoje državničke obveze da bi nazočili Tripundanskom balu i time vam dali još jednu u nizu potpora.

Gradonačelnika Škaričića koji je za tu prigodu doputovao iz Omiša i obećao pomoć našem Glasniku, jer je, kako je istaknuo, iznimno kvalitetan.

Pomoćniku crnogorskog ministra za medije Željku Rutoviću koji je obećao da se naš časopis neće ugasiti.

Pojedincima i institucijama kao što su Bokeljska mornarica i Nacionalna zajednica Crnogoraca Hrvatske, koji nastavljaju dugogodišnju suradnju s nama, pripremajući nove knjige i značajne manifestacije.

Hrvatskom svjetskom kongresu koji nas je pozvao na Hrvatske svjetske igre...

Poruke priznanja i ohrabrenja stižu sa svih strana, i daju nam snage da istrajemo i prevaziđemo krizu izazvanu odlukom Hrvatskog nacionalnog vijeća i Fonda za manjine, onih koji su najpozvaniji da brinu o nama, da Hrvatskom građanskom društvu Crne Gore već dvije godine uskrate financijsku potporu.

Možda i jesu u pravu.

Naše je društvo tako nevažno da nas priznaju i uvažavaju, s obje strane granice, „samo“ tri predsjednika, premijeri, predsjednici Skupštine i Sabora, „tek poneki“ hrabri i humani ministar, župani, gradonačelnici, biskupi, saborski zastupnici i, zamislite, dragovoljci Domovinskog rata koji još nose teške posljedice obrane svoga Grada.

Misija tolerancije se nastavlja. A novce ćemo već nekako naći.

Vaša urednica

“Hrvatski glasnik”, Kotor, je upisan u evidenciju javnih glasila kod Republičkog sekretarijata za informisanje RCG pod rednim brojem 04/01-1828 od 31.12.2002. godine. Časopisu je dodijeljen međunarodni standardni broj za serijske publikacije ISSN 1800-5179, koji je otisnut u gornjem desnom uglu korica. Časopis izlazi mjesečno.

Adresa: **Zatvoreni bazen, Škaljari 85330 Kotor**

Telefon: +382 (0) **32 304 232** Faks: +382 (0) **32 304 233**

E-mail: hgd-kotor@t-com.me <http://www.hgdcg-kotor.org>

Žiro-račun: **510-10418-20**

Osnivač: **Hrvatsko građansko društvo Crne Gore – Kotor**

Predsjednik: **dr Ivan Ilić** Glavni urednik: **Tamara Popović**
Uređivački odbor: **Tripo Schubert, Marija Mihaliček, Joško Katelan, Dario Musić, Željko Filičić** Fotografije: **Radoje Milić, Stevan Kordić, Foto Parteli**

Dizajn&priprema: **Radionica LCG** Tisak: **Grafo-Bale – Podgorica** Naklada: 800 primjeraka Cijena: 1,00 euro

Priznanje surad- nji

Piše:
Tamara POPOVIĆ

Predsjednik Republike Hrvatske **Stjepan Mesić** dodijelio je 28. siječnja u svojoj rezidenciji na Pantovčaku u Zagrebu visoka državna odlikovanja: Povelju Republike Hrvatske Bokeljskoj mornarici Kotor i Red Stjepana Radića predsjedniku Hrvatskog građanskog društva Crne Gore dr. **Ivanu Iliću**.

Povelja Republike Hrvatske dodjeljuje se za doprinos razvitku i promicanju njenog međunarodnog položaja te za doprinos znanstvenom, kulturnom, gospodarskom i drugom razvitku, dok se odlikovanje Reda Stjepana Radića dodjeljuje za zasluge i stradanje u borbi za nacionalna i socijalna prava i razvitak hrvatskog naroda.

Uz dr. Ilića tog su dana stajali ugledni znanstvenici **Miroslav Radman** i **Ivan Đikić**, a njih su trojica prvi primili priznanja među ostalim istaknutim pojedincima i institucijama.

Mesić je u svome obraćanju kazao kako su priznanja izraz zahvalnosti za osobit doprinos nagrađenih u područjima svojeg djelovanja.

„Taj doprinos bez sumnje je ugrađen u korist svekolikog razvoja i napretka Republike

Predsjednik Hrvatskog građanskog društva Crne Gore dr. Ivan Ilić odlikovan ordenom Reda Stjepana Radića. Ministru kulture Crne Gore Branislavu Mićunoviću hrvatski predsjednik uručio orden Reda Danice hrvatske sa likom Marka Marulića. Bokeljska mornarica Kotor odlikovana Poveljom Republike Hrvatske. Dr. Radimir Pavićević odlikovan Redom Danice Hrvatske s likom Katarine Zrinske

Hrvatske“, rekao je predsjednik Mesić i napomenuo kako su priznanja različita, ali da su svima zajednički izvrsni rezultati u njihovim strukama, stvaralačkim i umjetničkim područjima, čime su dali golem doprinos duhovnom, materijalnom i društvenom razvoju domovine.

„Vaš doprinos općem dobru pozitivan je primjer za ustrajnost, marljivost, požrtvornost i pošten rad“, naglasio je Mesić. Upozorivši kako smo već duže vrijeme svjedoci činjenice da je „naš javni prostor okupiran isticanjem raznih loših primjera, kao da negativnosti prevladavaju nad primjerima uspjeha i izvrsnosti“,

dodao je „da postoje ljudi koji su spremni hrabro se uhvatiti u koštac s negativnostima i teškoćama. Oni svoje znanje, talente i rad ugrađuju u opće dobro i napredak u područjima svoga djelovanja, što Hrvatskoj treba možda više nego ikada prije“, kazao je Mesić. On smatra da je Hrvatska danas, bez obzira na neke razvojne teškoće, stabilna zemlja razvijene demokracije sa sve boljim pretpostavkama za razvoj znanosti, kulture i umjetnosti.

U pratnji viceadmirala **Ilije Radovića** koji je primio odlikovanje u ime Bokeljske mornarice bili su mornari **Ljubinko Biskupović**, **Grigorije Mi-**

Predsjednik Mesić s delegacijom HGDCG, Pantovčak, 28. siječnja

hović i Igor Perojević.

U delegaciji koja je nazočila ceremoniji bili su predsjednik Hrvatske bratovštine Bokeljska mornarica 809. iz Zagreba **Josip Gjurović**, tajnik HGDCG **Tripo Schubert**, te predsjednik Nacionalne zajednice Crnogoraca Hrvatske dr **Radomir Pavićević**, koji je koncem 2009. odlikovan Redom Danice Hrvatske s likom Katarine Zrinske.

„Čast mi je što primam ovo odlikovanje, koje doživljam kao priznanje dugogodišnjem zalaganju za afirmaciju Hrvata u Crnoj Gori, nastojanjima Hrvatskog građanskog društva na čijem sam čelu da se uspostave kvalitetni novi od-

nosi Hrvatske i Crne Gore, te kao afirmaciju naše domovine Crne Gore“, kazao je nakon dodjele predsjednik HGDCG dr. Ivan Ilić.

Zahvala Mićunoviću

Ministru kulture, sporta i medija Crne Gore prof. **Branislavu Mićunoviću** 1. veljače u Zagrebu, na svečanoj ceremoniji u rezidenciji predsjednika Hrvatske Stjepana Mesića, uručen je orden Reda Danice hrvatske sa likom Marka Marulića. Ovo značajno priznanje dodjeljuje se za posebne zasluge u oblasti kulture.

„Drago mi je među odlikovanjima vidjeti i gospodina Branislava Mićunovića, ministra

kulture, sporta i medija Crne Gore, redatelja, čovjeka kulture, koji se zahvaljujući svojim humanističkim načelima dokazao kao osvjedočeni prijatelj Hrvatske, njenih građana i njene kulture. Kultura može biti čimbenik mira i čimbenik rata. U nedavnoj povijesti iskusili smo i jedno i drugo. Zahvaljujući ljudima poput gospodina Mićunovića i politici službene Podgorice, koja je smogla hrabrosti priznati i ono što nije bilo lako priznati, mi smo mogli prihvatiti pruženu ruku i početi izgrađivati naše odnose na novim osnovama i u novim okolnostima. Danas su hrvatsko - crnogorski odnosi odlični.

Usudujem se reći da su takvi da bi mogli poslužiti kao primjer za građenje odnosa na jugoistoku Europe, u čemu je kulturna suradnja naših dvaju zemalja od velike važnosti. Odlikovanje Reda Danice hrvatske s likom Marka Marulića zahvala je gospodinu Mićunoviću za njegov veliki doprinos na tom području“, kazao je Stjepan Mesić.

„Poštovani predsjedniče Mesiću, sami ste u nekoliko rečenica objasnili, i to mi čini veliku čast, današnje odnose između Hrvatske i Crne Gore. Ako je i moj doprinos, ili bilo koga od crnogorskih i hrvatskih građana, bio jedan korak ka sadašnjem stanju stvari, onda je moja radost i moja čast u ovom trenutku veća. Ovo priznanje dijelim sa svima koji su u davnoj ili bližoj prošlosti sijali toleranciju na našim prostorima, a koji će to raditi danas i sutra, ne samo između naše dvije države, nego i u ukupnom regionu. Ta tolerancija se odnosi, ponovimo još jednom, na sve ono što je multinacionalno, multikonfesionalno i multikulturno. Ovim priznanjem ste me obavezali da i dalje, sa istomišljenicima u Crnoj Gori, Hrvatskoj i regionu širim takvu misiju“, poručio je Branislav Mićunović.

U prijedlogu za odlikovanje ministra kulture, sporta i medija Crne Gore, među ostalim, navodi se da je Mićunović istaknuti kazališni redatelj priznat u cijeloj regiji jugoistočne Europe, te da su njegov rad i humanistička načela kojima se rukovodi visoko cijenjeni kod svih kolega i publike u Crnoj Gori i Hrvatskoj. Također, kao razlozi za dodjelu Reda Danice hrvatske, navode se Mićunovićev antiratni angažman, aktivno kulturno povezivanje država sa prostorom bivše Jugoslavije, zalaganje za multietničku Crnu Goru,

razvoj dobrosusjedskih odnosa Crne Gore i Hrvatske, kao i aktivna podrška hrvatskoj zajednici u Crnoj Gori. „Pokazao je u svakoj prilici da se iskreno i bez ostatka zalaže za multietničku Crnu Goru u kojoj hrvatska zajednica iako brojčano malobrojna, zauzima mjesto izuzetnoga značaja kad je u pitanju politika i orijentacija njegova ministarstva, koje tu politiku promovira i pred Vladom Crne Gore.

Nekoliko je izuzetno važnih akcija kojima je bio pokrovitelj, sukreator i sudionik. Najvažnije je sudjelovanje HGDCG u proslavi 500. obljetnice rođenja Marina Držića. Organizirali su gostovanje HNK iz Zagreba u Kotoru s predstavom Dundo Maroje, što je polučilo iznimno zanimanje javnosti u cijeloj regiji, sudjelovali su u mnogim događajima, predavanjima, seminarima, znanstvenim simpozijima od Dubrovnika, preko Sienne pa do Kotora (kao domaćini). Nakon toga su HGDCG i Ministarstvo kulture, sporta i medija organizirali posjet djece iz Crne Gore Dubrovniku s opsežnim i zanimljivim tematskim programom. Taj događaj je izazvao golemu pozornost u javnosti obje zemlje, i bio prekretnica u odnosu Dubrovnika te susjedne Crne Gore, koji je u mnogočemu promovirao drukčiju politiku od ratne; politiku suradnje, uvažavanja, prijateljstva, razumijevanja i to kroz jezik koji Dubrovnik najbolje razumije, a to je jezik kulture. To ne bi bilo moguće da iza toga odlučno nisu stali ljudi poput ministra Mićunovića, koji su iskazali, ne po prvi put, svoj hrabri stav i humani karakter“, stoji u prijedlogu za odličje.

Uručivanju ordena prisustvovali su, među ostalim, ministar kulture Republike Hrvatske **Božo Biškupić** i am-

Uručenje odličja dr. Pavićeviću

basador Crne Gore u Zagrebu **Goran Rakočević**.

Obostrano poštovanje

Vicedmiral Ilija Radović naglasio je kako mu je izuzetna čast da preuzme visoko državno odlikovanje od, kako je kazao, cijenjenog predsjednika Republike Hrvatske Stjepana Mesića.

„Time se na pravi način dala potpora i priznanje Jubileja Bokeljske mornarice i Kotor-ske biskupije u povodu 1200

godina postojanja i svega onoga što smo kao jedna od najstarijih bratovština pomoraca na svijetu napravili za Kotor kao središte izuzetne kulture preko koje Crna Gora danas predstavlja sebe na najkvalitetniji način. Bokeljska mornarica je imidž Kotora, drevnog grada barokne kulture, te svih ljudi dobre volje koji promoviraju suživot i očuvanje vjekovnih kulturnih vrijednosti.

Velika suradnja i obostrano

poštovanje s Hrvatskim građanskim društvom Crne Gore na najbolji način predstavlja upravo te vrijednosti za koje svi želimo da budu valorizirane ne samo u Kotoru, nego i šire“, izjavio je viceadmiral Radović nakon ceremonije na Pantovčaku.

I predsjednik Nacionalne zajednice Crnogoraca Hrvatske dr. Radimir Pavićević istaknuo je kako čovjek mora biti ponosan kada dobije priznanje od zemlje u kojoj živi, a

pogotovu kada mu ga udijeli jedan od vodećih antifašista, predsjednik Mesić.

„Priznanje ima izuzetnu vrijednost, a potvrda je dobro osmišljene aktivnosti HGDCG i NZCH na izgradnji odnosa između dvije države, a posebno u približavanju njihovih kulturnih vrijednosti.

Naša prekogranična suradnja traje od 2001. Ona još nije dostigla domet kojem težimo, ali može služiti kao primjer uzorne suradnje i doprinosa manjina razvoju dobrosusjedskih odnosa“, kazao je dr. Pavićević.

Radimir Pavićević je ugledni i priznati hrvatski kirurg i znanstvenik crnogorskoga podrijetla. Taj zagrebački student nemirnoga istraživačkog duha, koji se nikada ne zadovoljava postignutim, doprinio je hrvatskoj znanosti svojim istraživačkim radom, kao i smislom za racionalizaciju i organizaciju rada. Nakon specijalizacije iz opće kirurgije završio je i subspecijalizaciju iz torakalne kirurgije, gdje je ostao raditi do danas. Nezadovoljan rezultatima liječenja raka pluća, uz kirurški posao osnovao je i Laboratorij za genetiku raka u kojem razvija markere za kliničku aplikaciju i unapređuje dijagnostiku, odabir i kontrolu liječenja, čime daje doprinos za bolje preživljavanje oboljelih. Laboratorij je postao Primarni referalni centar multicentričnoga europskog istraživanja. Upravo sumira rezultate svoga desetogodišnjeg istraživačkog rada na odabiru novih načina liječenja raka i njihov doprinos većem preživljavanju.

Na društvenom planu ističe se angažmanom na realizaciji Ustavnoga zakona o položaju nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj. Svojim radom na programima uspjeva organizirati Nacionalnu zajednicu Crnogoraca Hrvatske kao

udrugu privlačnu ne samo za etničke Crnogorce, već za sve podrijetlom iz Crne Gore kao i za njene prijatelje. Svojim ustrajnim radom uspijeva okupiti najveći broj Crnogoraca u devet udruga u velikim hrvatskim gradovima s respektabilnim realiziranim programima: organizacija 20-25 izložbi godišnje, objavljivanje 50 knjiga u devet godina, obilježavanje državnih i vjerskih blagdana Crne Gore s programski osmišljenim sadržajem samo su dio onoga što je učinila crnogorska manjina u Hrvatskoj.

Poseban doprinos dr. Pavičevića je osmišljavanje dva programa, koji se realiziraju u suradnji s Crnom Gorom. Prvi, koji traje šest godina, odvija se u suradnji s Hrvatskim građanskim društvom Crne Gore, a može poslužiti kao primjer kako trebaju surađivati manjine dvije zemlje. Rezultat te suradnje su knjige: Život i djelo Vladislava Brajkovića (knjige 1 i 2), Alfirević i Boka, Tin Ujević i Grna Gora, te Život i djelo Joza Četkovića, zbirka pjesama dr Miloša Miloševića Za ruke se držimo, te Život i djelo Dušana Vukotića.

Odličje za ministra Mićunovića

Drugi projekt ostvaruje se s Maticom Crnogorskom, a uključuje slijedeća izdanja: Vlaho Bukovac i Crna Gora, te Lovćen, Njegoš i Meštrović.

Krivokapić: Priznanja su kruna rada

Sva ova odličja su inicirala Hrvatsko građansko društvo

Crne Gore, Dubrovačko-neretvanska županija, Udruga dragovoljaca Domovinskog rata Grada Dubrovnika i Hrvatska ratna mornarica, cijeneći kulturni, humani i antiratni angažman, te napore navedenih institucija i pojedinaca u uspostavi novih veza između dviju država.

„Kruna svakog rada svako su priznanja. Ona nam daju volju da nastavimo dalje ali nas jednako obavezuju da budemo još bolji u onome što radimo. Vaša misija je da se ono što je najvrjednije u Crnoj Gori, a što nema cijenu – njen multietnički sklad, održi i razvije na još veći nivo. Uvjeren sam da ćete i ubuduće činiti sve da naš zajednički dom bude i dalje primjer kvalitetnog suživota”, navodi se u čestitki predsjednika Skupštine Crne Gore **Ranka Krivokapića** upućenoj predsjedniku HGDCG dr . Ivanu Iliću.

Krivokapić je uputio čestitku i ministru kulture, sporta i medija Branislavu Mićunoviću, te admiralu Bokeljske mornarice Milošu Miloševiću, viceadmiralu Iliji Radoviću i mornarima.

Povelja za Bokeljsku mornaricu

*U KOTORU
PROSLAVLJEN
BLAGDAN SV.
TRIPUNA, ZAŠTITNIKA
GRADA I BISKUPIJE*

Uzoran hod kroz vrijeme

**Tripundanske
svečanosti uveličao
crnogorski
predsjednik Filip
Vujanović koji je,
na prijedlog
Hrvatskog
građanskog društva
Crne Gore,
Bokeljsku
mornaricu
odlikovao visokim
državnim odličjem,
Ordenom
crnogorske zastave
drugog stupnja**

U procesiji i zastava Hrvatskog građanskog društva

Piše:

Tripo SCHUBERT

Dan odvjetnika kotorskog braćo veselo slavimo...“

U Kotoru su od 27. siječnja do 14. veljače, u nazočnosti velikog broja vjernika i hodočasnika iz Kotora, Bara, Dubrovnika, Šibenika... održane tradicionalne Svečanosti Svetoga Tripuna, zaštitnika grada i Kotsorske biskupije.

Sveti Tripun je rođen 232. godine u gradu Kampsadi (sadašnja Turska) od kršćanskih roditelja i podnio je mučeništvo za vrijeme progona od cara Decija, kada je, odbivši se odreći kršćanske vjere, bio mučen i ubijen 2. veljače 251. godine. Još u srednjem vijeku dan sv. Tripuna obilježavao se 3. veljače, zbog proslave Prikazanja Isusa u Hramu ili Svijećnice.

Svečanostima je prethodio Proglas kotorskog biskupa msgr. **Ilije Janjića**.

“Evo nas na pragu proslave 1201. godišnjice svetog Tripuna u njegovom Kotoru. Nakon što smo prošle Jubilarne godine nizom lijepih događaja i veličanstvenim proslavama obilježili 1200 godina dolaska moći sv. Tripuna u naš grad, ove godine, time potaknuti, želimo svijetu pokazati našu zahvalnost za primljenu ljubav i milost po zagovoru našeg zaštitnika”.

Svečanosti su započele Loda-
ma koje po tradiciji 27. siječnja izgovara mali admiral Bokeljske mornarice, te podizanjem zastave na katedrali – bazilici Sv. Tripuna. Trodnevnicu je bila 30. i 31. siječnja, te 1. veljače. Drugog je siječnja održana Sveta misa i Blagoslov svijeća (Kandelora), Svečani prijenos relikvijara, Večernja i kađenje svetih moći.

Kađenje svetih moći u starije doba obavljali su po šest predstavnika kotorskog plemstva i šest predstavnika građanskog

sloja. Kasnije, u XVII. st. kađenje se obavlja uz sudjelovanje Bokeljske mornarice. Za vrijeme austrijske vladavine bio je uveden običaj da se mogu na kađenje moći pozvati i predstavnici Istočne crkve, što se uz

određene prekide sačuvalo do naših dana.

Kađenje se danas obavlja samo za vrijeme čitanja lekcija. Na gredama ciborija postavljaju se dvije srebrne kadionice, s jedne i druge strane oltara sto-

Još jedna povijesna snimka ispred katedrale sv. Tripuna

je kadioničari koji njišu kadi-
nice dok svećenici pjevaju dije-
love iz života Sv. Tripuna. Ove
su godine to bili katolici: **Dario
Musić, Krsto Noka, Božo Pe-
nović, Nikša Pasković, Anto
Božinović i Miroslav Frano-**

vić i pravoslavni:

**Slavko Roganović, Dragan
Đurić, Nenad Lazarević, Boro
Cicović, Jovica Mršulja i Ste-
van Kordić.**

Na Tripundan, 3. veljače, bi-
skup kotorski Ilija Janjić služio

je svečanu Svetu misu u 10.
sati, a potom i pontifikalnu
Svetu misu u 18. sati.

Vanjska proslava počela je 6.
veljače, promocijom kataloga
„Zagovori Sv. Tripunu -blago
kotorske Biskupije”. Govorili

su msgr. Ilija Janjić, biskup kotorski, don **Anton Belan**, prof. dr. **Nikola Jakšić** i **Radoslav Tomić**.

Centralna proslava sv. Tripuna održana je nedjelju, 7. veljače. Pontifikalnu svetu misu u katedrali – bazilici Sv. Tripuna,

predvodio je mons. **Josip Mrzljak**, biskup varaždinski, uz koncelebraciju biskupa dubrovačkog **Želimira Puljića** i kotorskog Ilije Janjića.

Poslije svete mise uslijedila je procesija ulicama grada Kotora, kada su moći sveca pozdra-

vili i svećenici Srpske pravoslavne crkve i Crnogorske pravoslavne crkve. Kako su mnoge kotorske relikvije trenutno na izložbi “Zagovori sv. Tripunu-Blago Kotorske biskupije” u Klovičevim dvorima u Zagrebu, u procesiji su biskupi i svećenici ove godine nosili samo Slavnju glavu i sarkofag svetog Tripuna, u pratnji Bokeljske mornarice.

Svečanost je uveličana ceremonijom ispred bazilike -katedrale Svetog Tripuna, na kojoj je predsjednik Crne Gore **Filip Vujanović** uručio Bokeljskoj mornarici visoko državno odličje – Orden crnogorske zastave drugog stupnja.

Kadioničari moći sv. Tripuna

Vujanović uručuje odličje Kondanariju

Predsjednika Vujanovića dočekala je gradonačelnica Kotora **Marija Čatović**, biskup kotorski Ilija Janjić, predsjednik Hrvatskog građanskog društva Crne Gore **Ivan Ilić**, predsjednik Upravnog odbora Bokeljske mornarice **Niko Kondanari**. Predsjednik Vujanović primio je raport pred glavnim vodom Bokeljske mornarice, a potom je visoko državno odličje Crne Gore od predsjednika primio Niko Kondanari. Tom je prigodom Vujanović istaknuo kako ovo odličje dodjeljuje na prijedlog Hrvatskog građanskog društva, za naročite zasluge Bokeljske mornarice za Crnu Goru, za uzoran hod kroz vrije-

me i povijesne mijene kroz koje prolazi već 12 stoljeća preraštajući od srednjovjekovne bratovštine pomoraca u uzornu društvenu organizaciju koja čuva tradicije od zaborava.

“Bokeljska mornarica uzoran je primjer njegovanja sloge, zajedništva, tolerancije i suživota afirmirajući te vrijednosti bez obzira na nacionalnu i vjersku pripadnost. Vrijeme zaboravlja ono što je manje vrijedno a, evo, ono što je dobro čuva za generacije koje dolaze”, kazao je Vujanović.

Nakon zahvale predsjednika Upravnog odbora Kondanarija, biskup kotorski Ilija Janjić blagoslovio je Bokeljsku mornari-

cu, uz riječi: “Otpočnite kolo svetoga Tripuna”. Kolo su pratile tri limene glazbe: iz Kotora, Tivta i Šibenika.

„Želim iskazati zadovoljstvo zbog dolaska naših brojnih prijatelja i hodočasnika iz Hrvatske, osobito zbog dolaska prijatelja iz Dubrovnika. Dubrovnik i Boka oduvijek su bliski, povezuju ih ekonomske i turističke sličnosti, nadam se da će one povezati, nikako odvajati naše građane a samim tim i naše dvije države”, izjavio je Vujanović nakon ceremonije.

Svečanosti Sv. Tripuna završene su 14. veljače, kada je služena sveta misa i spuštena zastava na katedrali.

**DELEGACIJA HGDCG U DUBROVNIKU, KAO
POSEBNI GOSTI GRADA I UDRUGE HRM**

POVIJES- NI susret s dva

Piše:
Tamara POPOVIĆ

Dana drugog veljače u Dubrovniku je bilo ne samo svečano i sunčano, već su događaji sustizali jedan drugog. Nakon svečane sjednice Gradskog vijeća koju je suvereno vodila predsjednica **Olga Muratti**, a na kojemu su dodijeljena tradicionalna priznanja, od kojih izdvajamo proglašenje tadašnjeg predsjednika RH **Stjepan Mesića** počasnim građaninom Grada, uslijedili su novi događaji koji su svitu velikog broja uzvanika odveli u dva smjera.

Dio je krenuo prema luci Gruž, predvođen premijerkom **Jadrankom Kosor** i gradonačelnikom dr. **Androm Vlahušićem** na proslavu svršetka radova pristaništa za mega kruzere, a ostali su iz kazališta Marin Držić, nakon par koraka, izašli na trg Prid Dvorom. U tih par koraka nije se moglo izbjeći susret s Dum Marinom (njegovim spomenikom) koji nas je sve sa sebi

Teško će se ponoviti da u nekoliko minuta imamo prigodu razgovarati s dva hrvatska predsjednika: još aktualnim Stjepanom Mesićem, tog dana proglašenim počasnim građaninom Grada Dubrovnika i članom Udruge dragovoljaca Hrvatske ratne mornarice, te s izabranim predsjednikom kojem je tek slijedila inauguracija, Ivom Josipovićem

svojtvenim smješkom pozdravio.

Pred Dvorom je već stajao počasni postroj dragovoljaca Hrvatske ratne mornarice, na čelu s predsjednikom UD HRM **Želimirom Čizmićem**, inače prvim zapovjednikom HRM Dubrovnik ratne jeseni 1991.

U postroju su se našli mnogi od tadašnjih zapovjednika, danas već vremenih ali agilnih veterana, među kojima ističemo admirala **Vida Stipe-**

tića, zapovjednika HRM u ratnim i poratnim godinama, pa ratnog zapovjednika HRM Zadar **Joška Pulju**, inače proslavljenog košarkaškog trenera KK Zadar, dopredsjednike UD HRM **Antu Ruića** sa Šolte i **Joška Merhara** iz Zadra, te **Pera Lučića**, gl. tajnika.

Naravno, ne preskačemo ni desetke postrojenih skromnih i zaslužnih mornara, pristiglih iz cijele Dalmacije da bi uveličali Dan Grada, ali i odali priznanje Predsjedniku RH na

Poklon delegacije HGDCG predsjedniku Mesiću, u zahvalnost za potporu

Gđa Šimac Bonačić i predsjednik Josipović u razgovoru s dr. Ilićem i Schubertom

odlasku, s kojim ih veže posebna spona još od glasovitog konvoja Libertas. Tadašnju hrabrost i odlučnost da se Dubrovnik deblokira oni nikada nisu zaboravili i znaju svakom prilikom na primjeren način izraziti zahvalnost. Ovaj put su otišli korak dalje i primili ga na obostrano zadovoljstvo u svoje redove.

Čvrstog, dostojanstvenog i odmjerenog koraka u pratnji sadašnjeg zapovjednika HRM kontra admirala Ante Urlića, vrhovni zapovjednik Mesić obavio je smotru te pozdravio svoje buduće sučlanove na što su mu gromko odgovorili da je odjeknulo cijelim Gradom.

Potom se susreo s izaslanstvom HGDCG, predvođenim predsjednikom dr. **Ivanom Ilićem** i tajnikom **Tripom Schubertom**. To je bio srdačan susret možemo već reći starih znanaca, a za one koji ne znaju ponavljamo da je predsjednik RH i počasni član HGDCG. Ovom prigodom mu je zbog svega što je učinio za Hrvate Crne Gore i za norma-

lizaciju odnosa dviju zemalja uručena monografija Antuna Tomića "Dobrota – povijesnica bokeljskog pomorstva".

Dok je dr. Ilić čitao posvetu, desetine kamera i fotoaparata su pomno bilježili taj susret, a Predsjednik je bio ne samo zainteresiran već i vidljivo ganut, pa mu je prilikom zahvale i glas zadrhtao, osjetivši iskrenost geste naših čelnika.

Slijedio je ulazak u atrij Kneževog dvora. Taj glasoviti povijesni prostor dodijeljen je za ovu svečanost od strane Grada da se naglasi koliki značaj se u Dubrovniku pridaje ovom događaju i koliko gradska uprava štuje svoje veterane.

Skupilo se tu mnogo ljudi od politike, društvenog, gospodarskog života, ali i umjetnika - samo da spomenemo autora himne HRM, svima dobroznatnog maestra **Đela Jusića**.

Posebnost cijelom događaju je dala i nazočnost novoizabranog predsjednika RH **Iva Josipovića** u pratnji dr. **Miranda Mrića**, voditelja njegove predizborne kampanje (ina-

če prijatelja i kolege dr. Ilića). Naša delegacija se također sastala i sa njima te predala poklon monografiju, a kratkotrajan razgovor je prošao u opuštenom i ugodnom tonu, prilikom kojeg je Josipović na sebi neposredan i iskren način koji plijeni pokazao ne samo interes za Hrvate Crne Gore i rad HGDCG-a, već i poznavanje njihovog rada. Uz njega su tu još bili i saborski zastupnici dr. **Tatjana Šimac-Bonačić**, koja je i zamjenica dubrovačkog gradonačelnika, gradonačelnik Metkovića i saborski zastupnik **Stipe Gabrić-Jambo**, pa drugi gradski i županijski dužnostnici, a mi ne možemo ne spomenuti nama uvijek dragu gđu. **Miru Buconić**, bivšu županicu s kojom smo odlično surađivali tijekom mandata, a i sada je uvijek pri ruci i to značajno, kad god zatreba. Naravno, treba istaći gospođu Olgu Muratti, koja je u mnogome zaslužna da je sve prošlo na primjerenom razini, što je opća ocjena svih nazočnih, ali i medija koji su sve to

Fabijan Vukić, stjegonoša UD HRM, s urednicom Hrvatskog glasnika

Mesić u prostorijama UD HRM

intezivno popratili.

Uz sve nabrojane, posebno bismo ipak izdvojili gđu **Vesnu Pusić**, sjajnu ženu i političarku, koja je izazvala veliku pozornost i simpatije upravo dragovoljaca, članova UD HRM, koji su joj željeli stisnuti ruku, pozdraviti je, slikati se s njom za uspomenu, odati joj poštovanje. Saznali smo da su bili spremni s uvažavanjem i poštovanjem prihvatiti je kao svoju vrhovnu zapovjednicu da je pobjedila na predsjedničkim izborima. To dovoljno govori o tim prekaljenim ratnicima, ali i o tome kako mnogi stereotipovi u muško ženskim odnosima polako nestaju i otvaraju prostor većem međusobnom uvažavanju, poštovanju i boljem komuniciranju na korist cijelog društva.

Nakon pozdrava i predstavljanja uzvanica, propisno prema protokolu, uslijedila je minuta šutnje, tijekom kojega je do tada čvrsto stisnuta zastava puštena da se otvori u čast svih poginulih branitelja, ali i svih mornara diljem svijeta. Imponiralo je vidjeti kršnog i stasitog **Fabijana Vukića**, stjegonošu UD HRM, inače jednog od istinskih junaka

Gđa Ilić, gđa Buconić, dr Ilić, gđa Pusić, gosp. Težak, gosp. Schubert i gosp. Galjuf s domaćinima gosp. Čizmićem

Domovinskog rata i teškog invalida, dobroćudne ljudine velikog srca, s kolikim ponosom drži taj poveliki stijeg Udruge i s kojom lakoćom njime upravlja. Uz stube Kneževa Dvora, poredali su se u svojim odorama mornari. Slika je uistinu bila istovremeno dirljiva i snažna.

Usljedio je uvod s objašnjenjem razloga i cilja ove svečanosti, nakon kojeg je **Sebastian Vukosavić**, poznat u Dubrovniku kao Mr. Voice, inače spiker i voditelj na radiu Dubrovnik, pročitao obrazloženje za dodjelu Počasnog članstva UD HRM.

Program primanja predsjednika Mesića u Počasno članstvo UD HRM vodio je gosp. **Željko Filičić**, na opušteni a opet veoma svečani način koji je izazvao oduševljenje i odobravanje kod svih, napose kod dvojice predsjednika.

Posebno ozračje i raspoloženje dugujemo klapi Ragusa, nama u Crnoj Gori dobro znanu, čiji je tenor g. **Krunoslav Težak** ujedno i predstavnik HGDCG za RH. Kako je na samom početku izjavio Filičić, pozivajući ih da nakon himne otpjevaju ganutljivu baladu

“Kad zazvone dubrovačka zvonava” iz najtežih dana za Grad, oni su bili zvanična klapa HRM Dubrovnik.

Koliko su srasli sa svim tim momcima, najbolje se vidjelo kad su zapjevali Mornaričku himnu “ Hrvatska, Hrvatska, ratna mornarica, ponos je Grada, ponos je cijelog Jadrana... jedan za sve za jednog svi, i svi za sve i svi za sve i svi za Hrvatsku...”, autora maestra Đela Jusića. Nitko nije mogao zadržati članove udruge da pjesmu podrže pljeskajući u ritmu čemu su se pridružili Mesić, Josipović i ostali uzvanici, a admirali Urlić i Stipetić su zagrlili svoje mornare pridruživši se refrenu... Dugo će još te lijepe pjesme odzvanjati atrijem Dvora u kojemu su nastupali najveći majstori glazbe u zadnjih stotinjak godina, a i danas dolaze svi koji nešto u njoj znače. Najbitnije je, pak, da su te pjesme nosile kao i u ratu poruku mira i poštovanja života. Da su se izdigle iz Dvora, poletele ponad Grada, razmilile u smjeru istoka i zapada, sjevera i juga govoreći svima o jednom lijepom danu, o jednoj lijepoj priči i o dobrim vibracija-

ma što su širili tog dana svi sudionici.

Nakon gromkog aplauza, dužnostnici UD HRM su svom novom članu predali povelju, pa člansku iskaznicu i na kraju tekst obrazloženja, a Predsjednik se u zahvali osvrnuo na aktualna politička događanja, u to vrijeme burna zbog Jeremić - Tadić - Dodikovih izjava i ponašanja. Objasnio je širi kontekst. Nakon toga je uslijedila nekovrsna inventura za cjelokupno razdoblje njegova predsjednikovanja, koje je po općoj ocjeni struke i građana te uzvanika bilo jako uspješno, što se iskazuje u trajnoj popularnosti koju uživa u među hrvatskim građanima, ali i u cjelokupnoj regiji. Započevajući svoj govor objašnjavajući razloge za konvoj Libertas, potanko se prisjetio te po Dubrovnik sudbonosne ratne epizode, od organizacije pa sve do odjeka među građanima i braniteljima Grada, ali i odjecima u svijetu. Nije zaboravio spomenuti da je idejni tvorac konvoja bila čuvena novinarka HTV-a gđa. **Branka Šeparović**, što dodatno govori o njemu kao čovjeku koji je zaslužio ova dva priznanja na kraju

*Uručenje poklona
Bokeljske mornarice
gosp. Filičiću i gosp. Galjufu*

Dragovoljci HRM s Mesićem, Josipovićem i ostalim uglednim gostima na ceremoniji

svog mandata.

Kraj programa je izazvao šarmantni kaos, jer su svi željeli pozdraviti svakoga, sa svima se rukovati, zagrliti, čestitati, razmijeniti dojmove, a novinari i fotoreporter su željeli sve to ovekovečiti, dobiti neku izjavu, pa i provocirati, kako to već ide. Pristupačnost i srdačnost gospode Mesića i Josipovića, te dama Muratti, Šimac-Bonačić i Vesne Pusić, krivi su što je sve to trajalo prilično duže i neformalnije od predviđenog, što je „zadavalo muke“ sposobnim i strpljivim ljudima iz protokola i osiguranja, predvođenih legendarnom sukreatoricom hrvatskog državnog protokola gđom. **Miladom Privora**, čiji se nevidljivi „touch“ u svemu osjećao.

Nakon toga smo se, cjelokupno izaslanstvo HGDCG-a kao posebni uzvanici UD HRM-a i Grada Dubrovnika, zajedno s ostalim zvanicama preselili u klub Udruge, inače malen prostorom, ali potvrđuje onu staru; „gdje čeljad nije bijesna, kuća nije tijesna“. I zaista, mornari su nam svima priredili lijepu fe-

stu, s delicijama, dobrom ka-pljicom i naravno pjesmom. U jednom času, nastalo je komešanje, Mesić je mimo protokola na vlastiti zahtjev u pratnji dvojice kapetana bojnog broda, gospode **Barbira** i **Bandala** te kontradmirala **Urlića** ušao u usku uličicu i pridružio se nama na domjenku. Mira Buconić i admiral Stipetić su povukli iz sveg glasa „lijepo ime Stipe“, što su svi ostali prihvatili, zapjevala se još koja, a tada je Počasni član UD HRM Mesić izrazio oduševljenje što se nalazi u prostorijama koje će svakako rado i češće pohoditi kad bude dolazio u Grad, čiji je još i Počasni građanin. Bilo mu je zanimljivo, vjerujemo i drago, vidjeti kako su ustrajno i marljivo fotografijama članovi udruge bilježili svaki susret s njim. Zasigurno je osjetio zadovoljstvo i ponos upotpunjujući spoznaju s koliko su razuma i elana podupirali njegovu mirotvornu politiku otvaranja spram susjeda, čemu je ritam potpore davao sam predsjednik Udruge g. Čizmić. Oboje su svjesni i to su

priznali da nije uvijek bilo lako izaći iz začaranog kruga ratnih sjećanja.

Uslijedio je svečani ručak u kulturnom restoranu „Sesame“, Kuće Ercegović, na kojemu smo bili gosti bivših županijskih čelnika, inače naših počasnih članova Mire Buconić i **Miše Galjufa** (veoma aktivnog i zaslužnog za organizaciju i ostvarenje svega napisanog) te čelništva UD HRM. Tajnik Tripo Schubert tom je prigodom uručio gosp. Galjufu i gosp. Filičiću vrijedno izdanje Statuta Bokeljske mornarice, poklon te institucije u zahvalnost za suradnju i promoviranje u Republici Hrvatskoj.

Moramo napomenuti da je na obje svečanosti, od strane Grada i UD HRM kao stari i iskreni prijatelj, bio pozvan ministar kulture, medija i sporta Crne Gore **Branislav Mićunović**, uvijek rado viđen u Dubrovniku, a koji je nažalost bio spriječen neodložnim poslovima u Vladi. Svi koji su ga do posljednjeg časa čekali u nadi da će ipak stići, odaslali su mu pozdrave, koje mu ovim putem i prenosimo.

*IVO JOSIPOVIĆ, TREĆI HRVATSKI PREDsjedNIK,
U SVOM PRVOM GOVORU NAJAVIO SURADNJU*

Za pravdu i

Svečanom inauguracijom na zagrebačkom Trgu svetog Marka **Ivo Josipović** i službeno je 18. veljače postao treći hrvatski predsjednik.

“U izbore za predsjednika Republike krenuo sam s vizijom europske, prosperitetne Hrvatske, a ključni izvor moje motivacije bila je pravda, moralna i pravna podloga za novo i bolje društvo. Ostvarili smo državu, ali su pravda i pravednost vrijednosti koje tek trebamo pronaći u njihovoj punini”, rekao je Josipović nakon što je prisegnuo za predsjednika Republike Hrvatske. Već na početku govora naglasio je kako će uložiti svu svoju snagu, znanje i sposobnost da njegov rad u potpunosti opravda povjerenje koje je dobio od građana.

Josipović je zahvalio svom prethodniku Stjepanu Mesiću, za kojega je rekao kako je u deset godina dao izniman doprinos razvoju hrvatske demokracije i jačanju njezina položaja u međunarodnoj zajednici. Podsjetio je, također, na prvog hrvatskog predsjednika Franju Tuđmana, pod čijim je vodstvom Hrvatska izborila svoju neovisnost, a naglasio je kako su Domovinski rat i hrvatski antifašizam dva stupa hrvatske državnosti čije će nasljeđe uvijek isticati i poštovati. Došlo je vrijeme, smatra Josipović, da se Hrvatska preispita i odlučno promijeni ono što je pogrešno, ono što ljude čini nejednakima, što ih

dijeli i ponižava.

“Nije samo riječ o tome da moramo mijenjati zakone i donositi nove ili bolje. Riječ je o tome da svatko od nas počne mijenjati sebe. Jer temelj pravde uvijek smo mi sami, jer je svatko od nas taj koji svojim ponašanjem stvara ili negira pravednost. Zato, ne smijemo se bojati, ne smijemo šutjeti, ne smijemo okretati glavu! Hrabrost je ta koja ostvaruje bolje, pravednije društvo, društvo u kojem svaki građanin ima jednaka prava i jednaku šansu da se školuje, zaposli, zarađuje toliko da od toga njegova ili njezina cijela obitelj može pristojno živjeti, pravo da ima državu koja poštuje i štiti ljudska i druga prava svih svojih gra-

đana. U borbi za pravednost ja ću kao predsjednik i kao njezin građanin biti prvi i nikada se neću umoriti. To vam obećavam”, rekao je Josipović.

Predsjednik Josipović rekao je kako je potrebno održavati dobre odnose sa susjedima jer da oni jamče mir, sigurnost i stabilnost te otvaranje trgovinskih odnosa, investicija, rast turizma, kulturnu, sportsku i svaku drugu suradnju s državama u regiji. Naglasio je kako je potrebno riješiti sva otvorena pitanja, od graničnih do onih koja su nastala kao posljedica rata, od otkrivanja sudbina nestalih osoba, preko inzistiranja na odgovornosti za ratne zločine do povrata otetog kulturnog blaga te povratka izbjeglica.

**SUSRETI HRVATSKE PREMIJERKE JADRANKE KOSOR
S CRNOGORSKIM POLITIČKIM VODSTVOM**

Đukanović dobio prijevod zakona

Predsjednica Vlade Republike Hrvatske **Jadranka Kosor** boravila je 22. veljače u službenom posjetu Crnoj Gori. Glavna tema razgovora s crnogorskim premijerom **Milom Đukanovićem** bila je izgradnja auto-puta Bar-Boljari, te jamstva koja hrvatska vlada treba dati konzorciju.

Posao stoljeća u međuvremenu je propao. Izgradnju autoceste Bar-Boljare (od juga do granice sa Srbijom) trebao je raditi hrvatski konzorcij koji čine Konstruktor, Tehnika i Institut IGH, koji su prošle jeseni dali najbolju ponudu, od 2,77 milijardi eura. Konzorcij međutim nije do predviđenog roka, kraja prošle godine, osigurao potrebna bankovna jamstva za taj posao pa im je crnogorska vlada produžila taj rok za 60 dana, odnosno do 28. veljače. Konstruktor je predao Direkciji za izgradnju autoputa u Crnoj Gori "određene dokumente" za koje nije potvrđeno da predstavljaju i bankovno jamstvo.

Crnogorska vlada je u ožujku i službeno poništila koncesijski ugovor o izgradnji autoceste kroz Crnu Goru s hrvatskim konzorcijem i donijela odluku da nastavi već započete pregovore s grčko-izraelskim konzorcijem Aktor, kao drugorangiranim ponuđačem. U crnogorskoj javnosti, međutim, prevla-

dava žaljenje što hrvatski konzorcij nije uspio dobiti "posao stoljeća". Podgorički mediji prenijeli su izjave hrvatskih čelnika da posao nije dobro pripremljen te da je vlada u Zagrebu učinila sve što je bilo u njezinoj moći da spasi posao.

Dvoje premijera se složilo oko toga da je suradnja Hrvatske i Crne Gore odlična, te da je u stalnom usponu, „okrenuta budućnosti kako bi se prevladale traume iz prošlosti“.

Hrvatska vlada je krajem prošle godine odlučila da svim zemljama u okružju, koje za to budu iskazale interes, ustupi prijevode europskih dokumenata, a koji su Hrvatsku stajali oko 8 milijuna eura, kako bi im pomogli u procesu euroatlantskih integracija.

S obzirom da je Crna Gora prva to tražila, Podgorici će biti uskoro ustupljeni prijevodi i to je samo tehničko pitanje, najavila je Kosor, na čemu je Đukanović javno zahvalio Zagrebu.

Ovaj je dogovor realiziran nepun mjesec kasnije. Hrvatska premijerka predala je 20. ožujka crnogorskom kolegi hrvatski prijevod europskih zakona, na konferenciji o zapadnom Balkanu na Brdu kod Kranja u Sloveniji. Kosor je rekla da je predaja prijevoda znak prijateljstva Hrvatske prema Crnoj

Gori. Tu gestu pozdravio je komesar za proširenje Europske unije **Štefan File**, riječima da Hrvatska pokazuje da je spremna da pomogne susjedima u europskim integracijama. Kosor i Đukanović su 22. veljače u Podgorici dogovorili i bolju suradnju Herceg Novog i Konavala, kako bi, kako su kazali, „olakšali život ljudima na tom području“. Predsjednici vlada su također su se dogovorili i o zajedničkom korištenju školskog broda "Jadran". Način korištenja utvrdit će mješovito povjerenstvo za rje-

Ustupanje prijevoda na Brdu kod Kranja

šavanje imovinskih i drugih srodnih pitanja, na čijem su čelu ministri pravosuđa obiju država. Bilo je riječi i o suradnji u području turizma, obrane, sudstva i policije, odnosno borbe protiv organiziranog kriminala.

Nakon razgovora, u nazočnosti premijera, hrvatski ministar gospodarstva, rada i poduzetništva **Đuro Popijač** i crnogorski ministar prometa i pomorstva **Andrija Lompar** potpisali su Sporazum o međunarodnom cestovnom prijevozu putnika i robe.

„Suradnja Hrvatske i Crne Gore može biti pozitivan primjer u susjedstvu“, ocijenili su crnogorski predsjednik **Filip Vujanović** i predsjednik parlamenta **Ranko Krivokapić** u odvojenim razgovorima s predsjednicom hrvatske vlade, očekujući da će Hrvatska nastaviti podršku Crnoj Gori tijekom njezina pristupanja NATO-u i drugim euroatlanskim integracijama. Kosor se suglasila da su Crna Gora i Hrvatska dobar primjer te iskazala spremnost Hrvatske da i dalje podrži integracijske ciljeve Crne Gore.

Krivokapić je informirao predsjednicu hrvatske vlade da će Crna Gora uskoro, izmjenama izbornog zakona, omogućiti prikladan model zastupanja manjinskih naroda u crnogorskom parlamentu.

Premijerka Kosor susrela se i s predstavnicima hrvatske nacionalne manjine u Crnoj Gori. O aktualnoj situaciji i problemima s kojima se susrijeću s premijerkom su razgovarali predstavnik Hrvatskog građanskog društva Crne Gore dr. **Mihailo Kuliš**, predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća Crne Gore **Miroslav Franović**, predsjednica Hrvatske građanske inicijative **Marija Vučinović**, predsjednik Hrvatske krovnice udruge **Zvonimir Deković** i zastupnica HGI-a u crnogorskom parlamentu **Ljerka Dragičević**.

Razgovoru je nazočila i predsjednica Hrvatske matice iseljenika **Katarina Fuček**.

„Razgovarala sam s predstavnicima Hrvata Crne Gore oko mogućnosti da Hrvatska podupre neke projekte. U razgovoru s crnogorskim kolegama istakla sam da mi želimo da Hrvati u Crnoj Gori, kao i crnogorska manjina u Hrvatskoj, budu uistinu oni mostovi koji čine vezu s matičnim državama, mostovi koje moramo podržavati“, izjavila je nakon ovog su-

Kosor s predstavnicima Hrvata Crne Gore

TRADICIJSKE MANIFESTACIJE U POVODU SV. TRIPUNA

Tripundanski bal u Splen-

Dr. Ilić, veleposlanik RH Turčinović, konzul Vodopija i crnogorski ministar Brajović sa suprugama

Hrvatsko građansko društvo Crne Gore organiziralo je 6. veljače tradicionalnu manifestaciju „Tripundanski bal“ u najelitnijem crnogorskom hotelu „Splendid“ u Bečićima.

Balu su nazočili visoki uzvanici i brojni gosti i prijatelji društva, među kojima crnogorski ministar unutarnjih poslova Ivan Brajović i kulture Branislav Mićunović, veleposlanik Republike Hrvatske u Crnoj Gori Petar Turčinović, generalni konzul Božo Vodopija, predsjednik Udruge dragovoljaca Grada Dubrovnika Igor Žuvela, gradonačelnik grada Omiša Ivan Škaričić... U programu su sudjelovali šibenska klapa Maslina i VIS Amadeus iz Dubrovnika. Program je vodila Nila Miličić -Vu-

kosavić.

Direktor hotela Žarko Radulović, inače Kotoranin, osim povoljnog aranžmana i bespriješkornog prijama za sve goste večeri, osigurao je i nagradu pobjedniku lutrijskog plesa – vikend za dvije osobe.

Opći je dojam svih nazočnih, njih više od tri stotine, da je večer organizirana na visokoj razini.

U prošlom stoljeću, prilikom održavanja Tripundanskih svečanosti, kotorski puk je priredivao Tripundansku večer ili Tripundanski bal. Ta zabava se održavala u legendarnoj kavani „Dojmi“ izvan gradskih zidina, uz bogat zabavni program, lutriju i igranje tombole. Goste je zabavljao poznati glazbeni sastav:

Antun Homen na klaviru, Đorđe Usmiani na violini, Pero Cuca na trubi i Tripo Đurašević, kontrabas.

Drugi svjetski rat je prekinuo ovu lijepu tradiciju, a nakon rata komunistički režim nije dozvoljavao održavanje ovakvih i sličnih zabava, koje su bile vezane za crkvene svetkovine.

Trebalo je preko pola stoljeća da se ova zabava obnovi. Hrvatsko građansko društvo je 8. veljače 2003. godine organiziralo prvu Tripundansku večer u restorani „Elass“ u Dobroti, uz medijsku i financijsku podršku HRT i Hrvatske gospodarske komore.

Goste je zabavljao VIS „Vela Luka“, a od domaćih glazbenika treba pomenuti mladu pjevačicu Ninu Petković, iz Tivta i rok grupu „Incident“ iz Herceg Novog, a voditelj je bio Branko Uvodić.

Naredne godine ova svetkovina se održala u hotelu „Fjord“ u Kotoru, 6. veljače. Goste je zabavljao Ćiro Gašparac i Željko Puntijar i grupa „Tri kvarta“, uz voditeljstvo Branka Uvodića. U 2005. godini zabava je održana ponovo u restoranu „Ellas“, uz učešće VIS „Kumpanji“ iz Blata na Korčuli i Branka Uvo-

dića.

Tripundanski bal u 2006. godini je održan u hotelu „Fjord“. Goste su zabavljali Vinko Coce i VIS Tri kvarta, voditelj je bio Branko Uvodić.

U 2007. godini hotel Fjord nije mogao udovoljiti zahtjevima organizatora, pa je Tripundanski bal održan u institutu „Vrmac“ na Prčanju. Gostovala je klapa iz Dubrovnika „Ragusa“, pa je, uz sudjelovanje VIS Tri kvarta i gostiju Marine Cuce i Poly Gjurgjevića, stvorena lijepa atmosfera.

U 2008. godini organizator je odlučio organizirati Tripundanski bal u hotelu „Teuta“ u Risnu. Sala je bila mala da primi sve zainteresirane, a za dobar štimung pobrinuo se „Slavonija“ bend, VIS Tri kvarta, klape „Bokeljski Mornari“ i „Bisernice Boke“. Voditeljica programa je bila Dolores Fabijan.

Prošle, 2009. godine, Tripundanski bal se organizirao na Valentinovo, 14. veljače, ponovo u hotelu Teuta u Risnu. Goste je zabavljao kvartet „Kratki spoj“ iz Pupnata na Korčuli, a gosti su bili puhački kvintet „Simply brass“ iz Zagreba i VIS „Lungo mare“ iz Kotora. Turistička Zajednica grada Zagreba je za svaku damu osigurala licitarsko srce, a mno-

Tajnik Schubert s direktorom Splendida Radulovićem i gostima, ministrom Mićunovićem i Igorom Žuvelom

Gradonačelnik Omiša Škaričić s članovima HGDCG

Klapa Maslina

K
Na
ma
spa

CARNEVALSKI DANI U KOTORU

lo-
ači
ljena

Ni globalna kriza, ni
praseći virus, ni
fortunali, ni lebićade,
nisu spriječili čitadine
Kotora i okolnih mjesta
da od 19. do 28. veljače
ludijaju, balaju i
bruntulaju. I ove godine
utrka Karampane i
Čakulone

Priradio:
Tripo SCHUBERT

Izišao je iz tiska Judin broj 13. humorističkog foja Čakulona, koju su osnovali Muljani 1886. godine, a obnovio Filip Fičo Vujošević (1912-1996). Čakulonu uređuje Boško, Andrijin, Grgurević, odvjetnik, bastadur, špicoškandalo i oriđinal kotorski.

Humoristički foj Karampana izašao je osamdesetteći put pod naslovom "Ko od

ove krize nije izludio, taj stvarno nije normalan". Uređuje ga glavni i (ne)odgovorni urednik, Kapo karnevala, mr. Jovan Jovica Martinović, špicaškandalo, oriđinal kotorski.

Udruženje Fešta Komunitade Kotora, kao organizator karnevalskih dana i ove godine se oglušilo o crkvena pravila- sve aktivnosti organizirali su u korizmene dane, pa zato i Čakulona pod naslovom "Ovoga nema niđe", piše: "Grad Kotor ili kako ga furešti (naši) zovu Stari Grad, da Bog da i oni ostarili kao i on, ući će u Gini-sovu knjigu čudesa zbog svog Karnevala. Kada je cijeli slobodni Svijet i Europa završio s tim feštama, jer treba i o tome nešto znati- Kotor počinje sa svojim Karnevalom kao čudom nebeskim, kao da smo ga lično i personalno MI izmislili, na znanje i ravnanje drugima."

Fešte su počele Balom pod maskama, zatim se po prvi puta organizirala u mjestu Mali Zagreb, čitaj Škaljari, "Škaljarska večera ala maka". Kao i svake godine slijede: dječji maskenbal, koncert klapa, dječji hepening, abrum ulicama starog Grada, koncert mažoretki, karnevalska papalada ala maka, tradicionalni kotorski maskenbal, ali ne u Kotoru, već u hotelu Splendid u Bečecima, a 28. veljače tradicionalni Karneval, čija je povorka krenula od Šuranja, pored Gurdića i peškarije, oko zgrade Jugobenzina, do gradskih vrata, gdje je

obavljeno suđenje ovogodišnjem Karnevalu.

Karneval se zvao Mito Pržunović (zbog mita i korupcije u karaklak), pa mu je slavni Sud komunitade di Cattaro presudio spaljivanjem na lomaču na maceo. Tom prigodom Prezidente Suda se obatio prisutnima:

"Narode Kotora i Boke kotorske i cijele naše zemlje brdske i primorske, svi Vi što vazda u malo libro brontulate, a na glasne smijete ni riječi reći. Vi što se u junačka prsa stalno udarate,

a kad prigusti prvi ste spremni uteći. Vi – maškalconi, farabuti i berekini, špicaškandali i šotokucini- prčanjske Bope, dobrotroski šotolumbrelini, perashačke polutice, muljanske gavice, a prije svih sinovi slavne pompe Karampane, kao i svi što ste arivali sa strane, svi Vi – pirati, gusari i reketeri, podrepaši, mafijaši i dileri, bilo da nosite gaće ili ste u vešti, vazda ste dobrodošli na našoj ludoj fešti! Budite nam vazda zdravo i neka Vam vazda stoji pravo!

Na kraju suđenja, advokat

Karnevala pročitao je njegov Testament, u kojemu se između ostalog kaže:

“Poštovani moji dragi,
Evo mene tu pred vama,
A bio sam svima znan
Iza mene bješe klan,
I svima je bio znan.....
Mito amo, mito tamo,
K'o po loju sve je išlo,
U sve pore to je sišlo,
A kad dođe vrijeme drugo,
Na meni je sve to puklo,
I pržun mi posta kuća,
A čeka me sudba vruća,
Da izgorim, kao vazda

A da drugi bude gazda...”
Listajući foj ČAKULONE, pre-
žentati ću Vam nekoliko se-
kvenci.

Pitalice

Što rade tri Kotoranina pred bankomatom? Jedan diže da pozajmi drugoj dvojici.

Zašto političari pred izbore posjećuju spomenike? Čuli su da i pokojnici glasuju.

Kotorizmi

Ispred vrata od grada je puno naroda, a na radio ide pjesma “Ko te ima, taj te nema”. Odma sam pogledao đe mi je novčanik

Sto posto vickasto

“Muž kritikuje ženu: Što gledaš tu emisiju o kulinarstvu, kad ne znaš kuvat? A ona nje-mu zbori: “Ma nemoj, a što ti gledaš porno filmove!”

“Kako su ti đeca, pita Vicka jedan na pjacu. “Čer je dobro, udala se super, muž je dobar ko leb. Zamisli, svako jutro joj u krevet donosi kafu i beškote”. A sin? “To je jado, oženio se i ženi svako jutro u kočetu do-nosi kafu i beškote”

Život u Crnoj Gori

Kako da znam da živim u Crnoj Gori?

Radim kod Rusa
Struju plaćam Italijanu
Kupujem kod Slovenca

Platu dižem kod Austrijanca
Telefon plaćam Mađaru
Gorivo točim kod Grka
Zakone mi propisuje Belgija-
nac

Patike kupujem kod Kineza
i svi se prave Englezi!!!

KOTORSKA BALADA

Ke nova, bokeški narode
Tuku Vas razne nepravde
Redovna su samo crkvena
zvona

I jednom godišnje Čakulona

Vode ima više no što treba,
samo na gradskoj rivi
Što se tu može dragi moji
I sa tim mora da se živi

Ko zna da pliva
Taj ne mora da se boji
A ko ne zna
Njegova se ne broji

nećemo da nam se u gradu
Pitaju neplivači
kada smo u Evropi
U vaterpolu najaći

U Opštini od drugog sprata
Svuđ neko novo lice
Za naše bolje sutra
Došli su iz Podgorice

O katastru nećemo pisati
Istraga je u toku!?
Predmete uglavnom sada
Završavaju u roku
(Škura banda)

Rijeka

Piše:

prof. Marina BASTAŠIĆ

Grad Rijeka središte je Primorsko-goranske županije, koja predstavlja pomorska vrata u svijet za Hrvatsku. Prije svega, ima iznimno važnu tranzitnu ulogu u turističkom prometu, ali i sam nudi obilje zanimljivosti za svoje posjetitelje.

Uz riječki Stari grad s reprezentativnim zdanjima palača i zgrada, od razdoblja renesanse do baroka i klasicizma nastala je glavna riječka ulica – Korzo.

Ukratko, što se povijesti samog grada tiče, rimsko se naselje na području centra današnjeg Starog grada spominje već 180.g.pr.Kr., nakon pobjede rimskih legija nad tadašnjim starosjediocima – Ilirima. Možda kao povijesno najznačajniju valjalo bi izdvojiti 1779. godinu, kada je Rijeka odlukom carice Marije Terezije postala Corpus separatum, odnosno tijelo autonomno od država koje ga okružuju, a ipak podređeno ugarskoj kruni. Nakon Prvoga svjetskog rata uspostavljena je Slobodna država Rijeka –

Stato libero di Fiume, 1920. godine, da bi 1924. godine Rimskim ugovorom Kraljevina SHS pristala na to da se Rijeka priključi Italiji. No, mirovnim ugovorom u Parizu, 1947. godine, Rijeka i Istra pripadaju Hrvatskoj.

Već prije spomenuti Korzo

glavno je okupljalište u Rijeci. Danas je Korzo reprezentativna trgovačka ulica u Rijeci, u kojoj se nalaze vrijedna zdanja palača, poput klasicističkog Pomorskog muzeja, neogotičke vojne akademije, guvernerove palače, željezničkog kolodvora, Hrvatskoga narodnog kazališta.

Korzo je oživljen brojnim ekskluzivnim trgovinama, izuzetno uređenim, vrhunski opremljenim kafićima i restoranima, koji imaju vrlo bogatu gastro ponudu. Uz zgradu Radija Rijeka smjestila se i jedna čokolaterija – Choco bar, u sklopu bonbonniera Kraš.

Mislim da nijedna moja riječ napisana ovdje ne može zamijeniti onaj okus svih vrsta čokolade koje ovaj bar nudi. Od poznatijih kafića i restorana izdvojila bih: El Rio, Budha

bar, Hemingway bar.

Rijeka je također poznata i po svojem stadionu – popularnoj Kantridi, gdje navijači Armade bodre svoje nogometaše, prvoligaša Rijeku. No, osim nogometa, na Kantridi se održavaju i brojni koncerti, meni najomiljeniji onaj Erosa Ramazzottija, 2006. godine.

Možda ću ovog puta biti malo i subjektivna, jer za Rijeku me vežu divni ljudi i predivne uspomene, ali neće biti nimalo subjektivno reći da je Rijeka doista grad koji ima dušu, grad koji vas nimalo neće ostaviti ravnodušnim, osobito ako se nađete u Rijeci u vrijeme maskenbala. Maškare u Rijeci, kako sami Riječani kažu, predstavljaju peto godišnje doba koje je prepuno zabave i veselja. Dobrodošli u divnu nam Rijeku! Forza Fiume!

UČIMO HRVATSKI

priredila:

prof. Marina BASTAŠIĆ

Jezični savjetnik: Svatko treba biti na svom mjestu

S frazama treba biti oprezan, jer takve riječi obično imaju drugo značenje negoli samostalno.

Jednom zgodom, jedna Njemica, polaznica tečaja hrvatskoga jezika, tražila je profesora u njegovoj radnoj sobi. Nije ga bilo, pa ga je ona i dalje tražila i pitala za njega. Rekli su joj da bi on trebao biti u svojoj sobi, a ona da baš ne ponavlja doslovce riječi drugih, ponosno je rekla: Profesor nije na svom mjestu! Naravno, svi su se nasmejali, zbog čega je ona zaključila da i nije baš rekla lijepe riječi.

Vežano uz to, ne biti na svom mjestu znači negaciju svih dobrih svojstava osobe. Npr., svijet bi bio kudikamo bolji kad bi ljudi bili na svom mjestu, odnosno kad bi bili poštene, čestiti, dobronamjerni i sl.

Hrvatsko kršćansko nazivlje: Što znači, kako se piše i čemu se dodaje riječ don

Latinska riječ dominus znači 'gospodin' i 'gospodar'. Ta se riječ u crkvenom latinitetu redovno dodavala ispred Božjeg imena, a vrlo često stoji i samostalno kao zamjena za Božje ime. Međutim, kasnije se ta riječ proširuje i na svece, zatim biskupe, pa i svećenike, te se oni nazivaju „domini“. Da bi se razlikovalo radi li se o Bogu ili čovjeku, uspostavlja se jezična razlika: za Boga je i dalje ostao naziv Dominus Deus, a naziv don za svećenike, redovnike, te se stavlja ispred njihova imena, a ne prezimena.

Hrvatsko pravno nazivlje: Što je adopcija?

Vežano uz latinsku riječ adopto (izborom primiti; posiniti), nastao je i pravni naziv u rimskom pravu adoptio. S time u vezi, u hrvatskom je jeziku nastala riječ adopcija, što znači posinjenje, posvojenje, usvo-

jenje. Ovi su nazivi itekako potvrđeni u hrvatskoj tradiciji, te svaki od njih tvori i svoj niz, primjerice, posvojiti, posvojeće, posvojiteljica, posvojitelj, usvojiti, usvojenik, usvojiteljica.

Prednost se daje ipak nazivu posvojenje jer je po prefiksu –po sustavniji hrvatskome jeziku. Međutim, ukoliko je toliko lako odrediti prednost nazivu, zašto je onda toliko teško, s obzirom na zakonske regulative, doista dijete i posvojiti?

Jeste li znali?

Riječ **karneval** potječe od riječi carrus navalis, koje su označavale brodove na kotačima koji su sudjelovali u povorkama u 14. i 15. st. u Italiji. Međutim, sam taj običaj sudjelovanja brodova na kolima u povorkama mnogo je stariji – kola su bila dio proljetnih obrednih povorki u čast egipatske božice Izide, a također i dio razuzdanih rimskih saturnalija (rimске zimske svetkovine).

Od hrvatskih naziva najčešći su poklade, fašnik, maškare i mesopust.

Kotorska

“Ja sam sve ovo saznala po pripovijedanju roditelja pa se kao pisac javljam u trećem licu. Stoga su mi spoznaje kao ljuljačka između vode i zraka, njihove doživljaje zapisujem zapljusnuta njihovim osjećajima, sjećanjima, koja bi posve iščeznula kao što su i oni već odavno, da nema ovih zapisa. Možda se negdje izgubim u nitima jer miješam svoja i njihova sjećanja, ali drhtavom rukom želim svjedočiti postojanje moga prošloga sadržano i u kotorskoj dionici. Tako lebdim nad davnim čarobnim zaljevom u kome je odsanjan jedan san koji je postao i moj”

Priredio:
Dario MUSIĆ

Tajne

Otac se rodio sasma slučajno u Sisku.

Sav predživot ne ulazi u ovu pripovijest, jer je počeo u Varaždinu, Đakovu i Zagrebu. Kako je to rođenje izgledalo, mogu samo zamisljati. Navodno se odigralo kod kumova David koji su pružili utočište trudnoj baki Lizi koja je po drugi puta ostala udovicom. Djeca iz prvoga braka bila su u Đakovu, a ona se onako teška i pred porodom, našla u neprilikama, koje su bile i novčane i psihološke. Smrt prvoga supruga s kojim je imala troje djece, bio je prvi veliki udarac ko-

ji ju je zadesio u Sisku gdje je on otvorio svoju “oficinu”, tj. frizerski salon i zubarsku praksu. Mogu slutiti da se rodbina povlačila pred njenom nesrećom: ta kome će na brigu natovariti još jedno dijete koje nema oca?! Drugi je suprug Rudolf umro nekoliko mjeseci ranije i na njegovu ukopu u Varaždinu bilo je malo ožalošćenih: majka, otac, Liza, sluškinja...

d

Moja baka Elizabeta ili kako su je zvali Liza, majka moga oca i njen drugi suprug Rudolf Jaklin, moj djed, vjenčali su se u Zagrebu, budući da je ostala mlada udovicom. Vjenčanje je bilo u zagrebačkoj crkvi Sv. Mar-

Kotor- kafana Dojmi 1905.

ka, negdje krajem 1898. godine.

Moj djed Rudolf, bio je nemiran i slobodouman duh. Izbačen iz Varaždinske gimnazije zbog protesta protiv Khuena Hedervaryja, ugrozio je i svoga oca Stjepana. Rudolfov grijeh bio je velik: on i još dvojica maturanata oduprli su se nekom profesoru Mađaru i objesili ga niz prozor koji je srećom bio nisko nad zemljom. Izbačeni su iz svih škola na teritoriju Austrougarske monarhije! Njegov otac, moj pradjed, Stjepan Jaklin, predavao je u toj istoj Varaždinskoj gimnaziji od polovine 19. stoljeća latinski, grčki, hrvatsku slovnicu i risanje. Istaknuo se šezdesetih godina 19. stoljeća s profesorima Milčecom i Zimom oko uvođenja hrvatskoga jezika kao nastavnoga u Varaždinsku gim-

naziju, jer je do 1861. nastavni jezik bio njemački. Dolaskom kuenovštine, iza godine 1883., bio je na crnoj listi, a poslije ovoga incidenta, jedva su dočekali da i njega otpuste iz službe.

No, i prije toga otpuštanja, život nije bio ružičast.

Obitelj Stjepana Jaklina bila je brojna: sedmoro djece, jedna profesorska plaća. Njegova supruga Katarina rođena Časek, šarmantna, glazbeno obdarena i obrazovana, povremeno je davala poduku iz glazbe, solo-pjevanja i sama sudjelovala u javnom životu Varaždina kao koncertna solo-pjevačica, ali sve je to bilo premalo za održavanje brojne obitelji. Da se održi status intelektualne i srednje klase, nije se kuhalo u kući, nego je sluškinja nosi-

la objed iz obližnje gostionice. Kako se moglo izdržati u novčanom smislu, dovoljno govori podatak da su djeca umirala od tuberkuloze. To je u ono vrijeme bila neizlječiva bolest, ali je nedostatak dobre hrane sigurno bio jedan od uzroka čestih oboljenja. Na haljinama se nije smjelo štedjeti- ulicom se prolazilo pristojno odjeven, namještaj je morao biti građanski «bidermajer», sluškinja je bila pitanje statusa unutar varaždinskoga gradskog društva. Tu sudbinu rane smrti od tuberkuloze nije izbjegao ni moj djed Rudolf. Nemamo sliku ili fotografiju moga djeda, ali usmeno se u obitelji prenosilo neko posebno značenje njegove šarmantne i razbarušene osobnosti, sklonost ženama i neostvoreni snovi o studiju slikarstva. Bio je visok, plavook, guste kose, jednom riječju privlačan.

Poslije izbacivanja iz gimnazije, morao je potražiti kruh u nekom zanatu. Bio je to frizerski zanat s praksom vađenja zuba, što se u ono vrijeme često spajalo. To što je on bio nadaren za slikarstvo kao i njegov otac, propalo je u zagonetnom tijeku sudbine, zagubilo se u zagrebačkom ugaonom kućerku što je nekada stajao na desnoj strani danas Vinogradske ulice i prizemnim prozorima gledao na Ilicu, a stan je bio na suprotnoj strani. U toj «oficini» morao je povremeno obavljati nevoljeni posao. Tragedija naslijeđenoga bacila koja je sagorjela njegova mlada pluća i nemir u duši, gonili su ga da juri kroz život nesretan i da traži utjehu u slikarstvu i ponekim avanturama. Materijalno nije ništa mogao ponijeti od kuće- osim te tragične želje za slikarstvom.

Umro je u dvadeset i devetoj godini kao i njegova dva brata prije toga. Jedan čak na dramatičan način: ležao je na odru, kad mu je iz Graza stigla diploma. Tada se često odlazilo u Graz na studije, a vraćalo se u neizvjesnost ondašnje Trojedne Kraljevine Hrvatske. Osobito ako si bio hrvatski sin.

d

Moje traganje za tim odvjetkom obitelji počelo je još u mladosti, kad smo majka i ja dolazile njezinoj sestrični u Varaždin. Na groblju je još postojao grob s našim imenom, lijep, visoka mramorna spomenika u jednom kutu između gustih, uredno podrezanih čempresa. Mislim da danas ne bih našla to mjesto, grob je odavno prodan drugoj obitelji, a nema nikakve naznake po kojoj bih ga pre-

poznala. Ne znam više čak ni stazu. Sve se odavna zamrsilo, izbrisalo, prekrilo drugim imenima, preselilo u druge gradove, odnijelo mnoštvom novih pravaca kretanja, vrijeme i neznane silnice premrežile su ljudske živote gustom koprenom u sumraku u kojem se ne vide sve pojedinosti.

Dakle, ostat će tajna i slutnje kako je moja baka Elizabeta baš u Sisku rodila moga oca i u isto vrijeme ugovorila putovanje u Kotor. Muž Rudolf je umro nekoliko mjeseci ranije te 1899. godine i bio je pokopan u Varaždinu. Svoga sina, moga oca Ivana, nije vidio.

Za vrijeme njihova kratkoga braka, Liza je vodila u Zagrebu «oficinu», kako se tada nazivao frizerski salon u kojem je bilo dopušteno baviti se zubarskim poslom vađenja zuba. Za to je njen suprug Rudolf imao dozvolu. Oficina je nestala kao i kuća, a danas je na tome mjestu četverokatnica s velikim prodavaonicama u prizemlju. Kad god prođem pokraj toga raskršća, pomislim kako je baš tu začeo moj otac i kako su tajanstveni putovi odveli dijete u daleki Kotor.

Rudolf nije volio svoj posao. To su radila dva pomoćnika u «oficini», a on je slikao portrete i pisao. Vjerojatno je istinita obiteljska priča da je ostavio svoje dane slikajući po narudžbi portrete imućnijih građana. Tada je već hrvatsko slikarstvo imalo jednoga Bukovca, a za niži sloj građanstva tražili su se jeftiniji slikari. Na moju žalost čini se, od tih se djedovih djela nije ništa sačuvalo.

Ponekad odlučim početi potragu za nekom slikom moga djeda Rudolfa, možda postoji u nekoj zagrebačkoj obitelji kakav portret, pejzaž, bilo što, možda. Ali, za to bih trebala još jedan vremenski paralelni svijet u kojem kuća uvijek nemirno srce moga djeda, srce nesretnoga buntovnika, rano umrloga i pod koptima jurnjave generacijskih kola, zgaženoga i tuberkulozom satrtoga grozničavca. Bio je lijep, visoka čela, pravilnih crta lica, kao i moj otac, njegov nikada viđeni sin.

Kad god umočim kist u boju i povučem po platnu ili papiru, osjetim da je tu negdje i on.

Vjerujem da sam naslijedila neke osobine i sklonosti slikarstvu baš od toga nikada viđenoga djeda. Zamišljam kako su on i baka Liza šetali do «Palainovke» na kavu ili vruću čokoladu. Baka je govorila da je to tada ušlo u modu, nakon što je Rus Palainov otvorio tu i danas romantičnu kavanu na početku Jurjevske ulice. Bila je to povećana šetnja za ono doba. U hladovini kestenova sjedili bi i potom se spuštali niz današnju Radićevu ulicu na

Trg bana Jelačića i dalje dugačkom trakom Ilice natrag u svoj dom uz "oficinu".

Baka ga nije osobito voljela, a imao je i neku čudnu strasnu narav, kao i suviše velik dio tijela koji se ne spominje u pristojnom društvu. Bilo kako bilo, u njenu srcu zauvijek je ostao samo prvi suprug i njegova tužna smrt. Tako je ovaj kratki brak u kojem se rodio moj otac, smrću djeda završio brzo i Liza je željela nekamo pobjeći od svih uspomena.

d

Poslije poroda u Sisku, u kojem su joj pomogli kumovi David, baka je Liza odlučila prihvatiti ponudu da ode u daleki Kotor i započne posao kao samostalna i samohrana udovica. Kako je došlo do toga prijedloga i tko je posredovao tako daleko, nisam nikada saznala.

Bila je godina 1900. kad je baka Liza stigla u Kotor. Moj se otac rodio 15. prosinca 1899. godine, dobio ime Ivan i kao maleni putnik od tri mjeseca stigao u Kotor. Donijela ga je prijateljica njegove majke, naše bake Lize, meni nepoznata osoba. Ne znam mogu li zamisliti taj put od Siska do Kotora te 1900. godine! Putovalo se kočijama, presjedalo i noćilo u raznim postajama. Gostionice su imale obično dvije-tri sobe na katu za takve putnike. Vjerojatno su putovali i brodom od Dubrovnika do Kotora, a sam dolazak u Kotor otac dakako ne pamti.

Kotor je bio malen, ali značajan za Austrougarsku monarhiju. Imao je sve što treba imati pravi grad: crkvu i biskupiju, kulturna društva, sjajnu bokeljsku mornaricu, trgovačke veze i ugodne gostionice, a također i kafeterije. U takvoj, tada poznatoj kafeteriji

DOJMI, baka je po dolasku prihvatila posao.

Bila je u najboljem životnom razdoblju: imala je trideset i pet godina, odlikovala se snažnim duhom i visokim stasitim tijelom; bila je odrješita u govoru i ponašanju, stroga u oblačenju, a kosu je, radi praktičnosti, dala odsjeći na posve kratki "bubikopf". Time je izazvala zgražanje konzervativnoga dijela Kotorana. Kad joj je to prigovorio i župnik, mahнула je rukom i odgovorila da se ne sjeća razloga zbog kojeg bi morala imati dugačku kosu. Ona je toliko zaposlena jer obavlja i ženske i muške poslove, da nema vremena sjediti pred zrcalom kao druge dokone gospe!

Sposobna i štedljiva, nenavikla da joj netko zapovijeda, ona uskoro iznajmljuje svoj vlastiti prostor i otvara omanji hotel "Stadt Wien". Gore su bile dvije sobe za namjernike, iznad njih dvije sobe u kojima su spavali ona i moj otac, a u prizemlju je bio restoran, kuhinja i ostave, kako je to već uobičajeno. Sjećam se da je taj hotel bio na desnoj strani grada ako se stane licem pred crkvu Svetoga Tripuna. U uskoj ulici, ljupka dvokatnica postala je za prvih petnaest godina mjesto odrastanja moga oca. On se uvijek sjećao toga najljepšega razdoblja svoga života, a također i najraskošnijega. Hotel je ubrzo bio na glasu kao mjesto otmjene klijentele i dobre hrane. Kapetani i časnici s brodova raznih zemalja koji su pristajali u Kotoru, rado su posjećivali hotel "Stadt Wien". Dvije kuharice i konobar Tripun brzo su i kvalitetno radili. Hrana je bila pripravljena pod budnim okom bake Lize, na europski način, unoseći u jelovnik i specijalitete našega mora.

(nastavlja se)

**SJEĆANJE NA ČUVENOG ZNANSTVENIKA I ADMIRALA
BOKELJSKE MORNARICE**

Brajković i

Piše:

Marija MIHALIČEK
povjesničar umjetnosti

Vladislav Brajković kao da je objedinio tradicionalno profesionalno opredjeljenje svojih predaka: pomorstvo - kao priznati stručnjak pomorskog prava, i pedagoški rad - kao univerzitetski profesor. Brajkovićev doprinos znanosti, razvoju pomorskog prava, leksikografiji, njegov društveni angažman, dobro su poznati javnosti preko dvije knjige koje se sveobuhvatno bave njegovim životom i djelom, objavljene u Zagrebu 2003. i 2005.

U tim monografskim izdanjima se u nekoliko priloga provlači njegov odnos prema zavičajnom Perastu i Boki koji je posebno iskazan njegovim dugogodišnjim prisustvom i doprinosom Bokeljskoj mornarici. U povijesti ove stare organi-

Akademik dr. Vladislav Brajković (1905-1989.) potomak je poznate peraške obitelji koja je u prošlosti, od XVII. do XX. stoljeća, dala nekoliko poznatih ličnosti pomoraca i intelektualaca

zacije pomoraca, Brajković je najduže do sada zauzimaio mjesto prvog čovjeka - admirala, u vremenu od 1964-1989. Svih tih godina je imao nemjerljivu ulogu u afirmaciji povijesnih tekovina, valorizaciji i oživljavanju tradicije Bokeljske mornarice, ali isto tako bio angažiran i na utemeljenju dvije nove institucije koje su od iznimnog značaja za razvoj pomorstva u Boki kotorskoj i Crnoj Gori: broderske kompanije „Jugooceanija“ i Fakulteta za pomorstvo u Kotoru.

Sudbina je htjela da Vladislav Brajković nađe vječni mir u Perastu i ne doživi tragiku ratnih događaja na ovim prostorima. Nakon dva desetljeća od smrti, sjećanje na njegovu ličnost je blagotvorno - u današnje vrijeme deficitarno razumijevanjem, dobrotom i skromnošću, u vremenu zaboravljenih vrlina i cijena sumnjivih vrijednosti.

Perast nije bio prisutan njegovom u životu samo preko fotografije s motivom dva otoka, koja je ukrašavala njegov ured i sjećala ga na zavičaj, niti kao prijatnost odmora u roditeljskoj kući, što bi se moglo očekivati s obzirom na njegovu prezauzetost. Zagrebačka adresa dr. Brajkovića je bila mjesto s koga se moglo sigurno dobiti odgovore na tražene savjete i molbe iz Perasta. Bio je u stalnoj komunikaciji s Muzejom grada Perasta i Društvom prijatelja Perasta, čiji je bio član. Kao dobri poznavalac povijesti svoga grada i njegovih kulturno-umjetničkih vrijednosti, bio je potpuno upućen u zbivanja koja su se ticala kulturne baštine i njene zaštite.

Briga akademika Brajkovića prema spomeničkom nasljeđu

Vladislav Brajković i Slavko Mijušković na svečanosti u Perastu

Brajković otkriva bistu Marka Martinovića

Perasta manifestovala se tijekom čitavog njegovog života. Ovdje ćemo posebno istaći njegovu zaslugu što je Perast i danas ostao vrijedan segment kulturne baštine, sačuvao kompletnu ostavštinu jedne od najpoznatijih peraških obitelji Visković i dijelom vratio ostavštinu porodice Balović. Za svojih kratkih boravka, uvijek je posjećivao Muzej i interesovao se za njegov rad i stanje muzealija. Tako je, između ostalog, pomogao da se za popravak Ruske zastave, koja je poklon Petra Velikog admiralu Matiji Zmajeviću, omoguće financijska sredstva za neophodnu konzervaciju i restauraciju.

Prigodom obilježavanja jubileja vezanih za peraške povijesne ličnosti prihvaćao se, ne samo formalno, članstva u Organizacionim odborima. Znanstvenim simpozijima posvećenim razvoju pomorstva i poznatim pomorcima kapetanu i pedagogu Marku Martinoviću i admiralu ruske-baltičke flote

Matiji Zmajeviću dao je svoj doprinos referatom ili potporom i željama za uspješan rad.

U povodu proslave velikog jubileja 1200 godina postojanja Bokeljske mornarice tijekom 2009. počele su pripreme za postavljanje spomen biste admiralu Brajkoviću u Perastu. Treba se prisjetiti da je Brajković bio jedan od inicijatora postavljanja brončanih bista trojici slavni Peraštana: slikara Tripa Kokolje (1661-1713.), admirala ruske baltičke flote Matije Zmajevića (1680 -1735.) i pomorskog stručnjaka i pedagoga Marka Martinovića (1663 -1716.) na trgu ispred crkve sv. Nikole. Ovi portreti urađeni u bronzi postali su vremenom prepoznatljivi simboli Perasta. Njihov autor je poznati hrvatski kipar Vanja Radauš (Vinkovci, 1906 – Zagreb, 1975.) i sve tri biste njegov poklon Perastu. Urađene su 60-tih godina XX. stoljeća. Tijekom realizacije, Brajković je često navraćao u zagrebački atelje Vanje Radauša i pratio sve faze umjetni-

čkog nastajanja, a potom brinuo o njihovom transportu u Perast.

Prvo je postavljena bista slikaru Tripu Kokolji, 1962. u povodu 300. obljetnice rođenja, zatim admiralu Matiji Zmajeviću, 1966. u povodu 250. obljetnice smrti. Bista kapetana Marka Martinovića je završena 1969. ali je tek 1973. prigodom proslave 275. obljetnice pomorskog i pedagoškog djelovanja postavljena na peraškoj „pjaci“ ispred crkve sv. Nikole. Čast da otkrije biste slavni peraškim pomorcima Zmajeviću i Martinoviću pripala je Vladislavu Brajkoviću.

Sjećanje na Vlada (kako su ga zvali Peraštani) i njegov odnos prema Perastu, ovdje samo dijelom prikazano, završit ćemo njegovom mišlju kojoj vrijeme nije oduzelo aktualnost: „... Kročeći ovim drevnim pločnikom, morali bi češće da se sjećamo i zamislimo kako su velike ličnosti njime kročile. Uvjeren sam da bi nam koraci bili mnogo sigurniji“.

OBNOVA CRKVE SV. EUSTAHIJA U DOBROTI
PRIVODI SE KRAJU

Zabru- jat će

Crkva sagrađena 1773. na poseban način poznata je po svojem vitkom i visokom neoromanskom zvoniku završenim tek početkom prošlog stoljeća. To je monumentalna, ali skladna i estetski izuzetno vrijedna arhitektura

Piše:

Don Pavao MEDAČ

Koncem devetnaestog stoljeća iz Sarajeva u Dalmaciju dolazi vrstan arhitekt Ćiril Iveković i ostaje punih 24 godine. To su godine njegovog plodnog rada na izgradnji i obnovama niza crkava, župnih kuća i drugih javnih zgrada u mjestima širom Dalmacije. Gotovo da nema grada od Zadra do Kotora u kojem nije svog traga ostavio ovaj inženjer arhitekture. Bio je istaknuti konzervator i priznati povjesničar arhitekture, od 1919. do završetka svojeg života 1933. bio je profesor na Visokoj tehničkoj

školi u Zagrebu. Taj vrstan arhitekt radio je i u Dobroti, gradiću na istočnoj obali Kotorskog zaljeva.

Crkva sv. Eustahija sagrađena 1773. godine. Ona je najveći graditeljski pothvat što ga je Dobrota ostvarila u vrijeme svojeg procvata. U baroknom stilu gradio ju je mletački arhitekt Bartol Riviera. Zvonik je građen u tri etape. Ostavštinom kapetana Petra Tripova Ivanovića je godine 1795. započela gradnja

Zvonik prije obnove

temelja. Postoji ugovor sklopljen 13. listopada između crkvene uprave i Nikole Foretića iz Korčule o dopremanju i obradi kamena za izgradnju zvonika. Visina je zvonika trebala biti jednaka dužini crkve, punih 36 metara. Kamen je dopremljen i obrađen ali poradi teških ekonomsko-političkih prilika na početku devetnaestog stoljeća gradnja je nastavljena tek 1824. što je i zabilježeno na ploči iznad ulaza u zvonik. Na kamenoj ploči je latinskim jezikom uklesano: „Bogu dobromu i velikomu ovaj zvonik je naklonošću dobročinitelja započet 17. rujna

godine Gospodnje 1824“. Ipak ni tada zvonik nije dovršen. Tek nakon nove velike ostavštine po oporuci Petra Lukova Tripkovića, 1886. želja za dovršenjem zvonika postala je ostvariva. Godine 1901. u građevinskoj sekciji Namjesništva u Zadru napravljene su studije za nadogradnju zvonika sv. Eustahija u Dobroti. Arhitekti A. Schlauf i Ć. Iveković potpisali su svoj prijedlog u tri varijante. Iz tog projekta vidljivo je da je do polovice visine podignut zvonik s desne strane ulaza u crkvu. To je masivna četvrtasta kula s donjim ukoso proširenim dijelom. Iako

su arhitekti predložili i posve jednostavno rješenje za dovršenje zvonika s improviziranim lođom za zvona s plitkim piramidalnim krovom pokrivenim crijepom, Odbor za izgradnju zvonika prihvatio je zahtjevniji prijedlog za dogradnju u obliku visoke lože rastvorene biforom sa svake strane i strmom završnom piramidom. Na vrhu je predložena skulptura Arkandela Mihaela. Na temelju projekta kojeg je izradio arhitekt Ćiril Iveković 1903. godine dovršen je zvonik sv. Eustahija u Dobroti.

Zvonik je gradio arhitekt Milan Karlovac rodom iz Supetra

na otoku Braču.

On je više godina boravio u Kotoru i radio je na obnovi mnogih naših crkava. Bio je vrijedan, radišan i savjestan inženjer, odličan u svojoj struci. On je u Boki izveo mnogo radova, koji su mu za vazda ostavili ime solidnog i vrijednog inženjera i arhitekta. Između ostaloga on je projektirao i vodio nadzor nad radovima za temeljit popravak naše katedrale sv. Tripuna. Izradio je nacrt za dovršenje zvonika župne crkve sv. Eustahija u Dobroti te poznate stepenice novog Bogorodičinog Hrama na Prčanju i njene nove kupole. Po njegovom projektu građene su nove crkve u Škaljarima, Đurićima, Donjoj Lastvi, Krašićima... Gradio je parohijalnu kuću u Lastvi Grbaljskoj. Vodio je nadzor nad izgradnjom pravoslavne crkve sv. Nikole u Kotoru po projektu inženjera – arhitekta Ivekovića. Niz drugih zgrada u Kotoru i prigradskim mjestima izgrađene su pod njegovim vodstvom. Ostao je u pamćenju Boke kao drag čovjek, rodoljub i svima prijatelj.

Dobrotski zvonik je monumentalna ali skladna i estetski izuzetno vrijedna arhitektura, rijetka u ovom kraju. Na vrhu vitke piramide postavljen je Arkandeo Mihael koji, sa visine od 37,5 metara, mirom blagoslivlja cijeli zaljev. To je vrlo lijepa skulptura visoka 2,5 metara izrađena od bijelog kamena. Zadužbinom Petra Andrijića Tripkovića u ljevaonici Daciano Colbachini u Padovi naručena su 1828. godine tri zvana za novi zvonik. Riječ je o relativno velikim te izuzetno vrijednim zvonima. Njihov ugodan zvuk još uvijek živi u sjećanju starijih Bokelja. Kao što ne postoji na svijetu ni jedan čovjek isti, tako ni jedno zvono ne proizvodi istu melodiju. Veliko zvono promjera 870 mm i težine je 360 kg postavljeno je

u sredini, a posvećeno sv. Eustahiju mučeniku. Na zvonu su ugravirani reljefi sv. Križa i lik mučenika Eustahija s jeleonom. Srednje zvono postavljeno na zapadnoj strani promjera 760 mm a težine 270 kg, posvećeno je Kraljici Presvetog Ružarija s ugraviranim reljefima, sv. Josipa s jedne strane i Gospe – Kraljice krunice s druge strane. Najmanje zvono promjera 670 mm teško je 200 kg a postavljeno je na istočnoj strani zvonika i posvećeno sv. Ćirilu i Metodu Slavenskim apostolima, s reljefno ugraviranim likovima tih svetaca. Crkvena zvona (starogrčki naziv - čuvari od grada) zamijenila su ulogu primitivnih bubnjeva i klepala od drveta i metala. Prva zvona su se pojavila u Kini, odakle su se širila prema zapadu do današnjih vremena. Melodija crkvenih zvona, kao i onih za druge upotrebe, daju čovjeku poseban doživljaj.

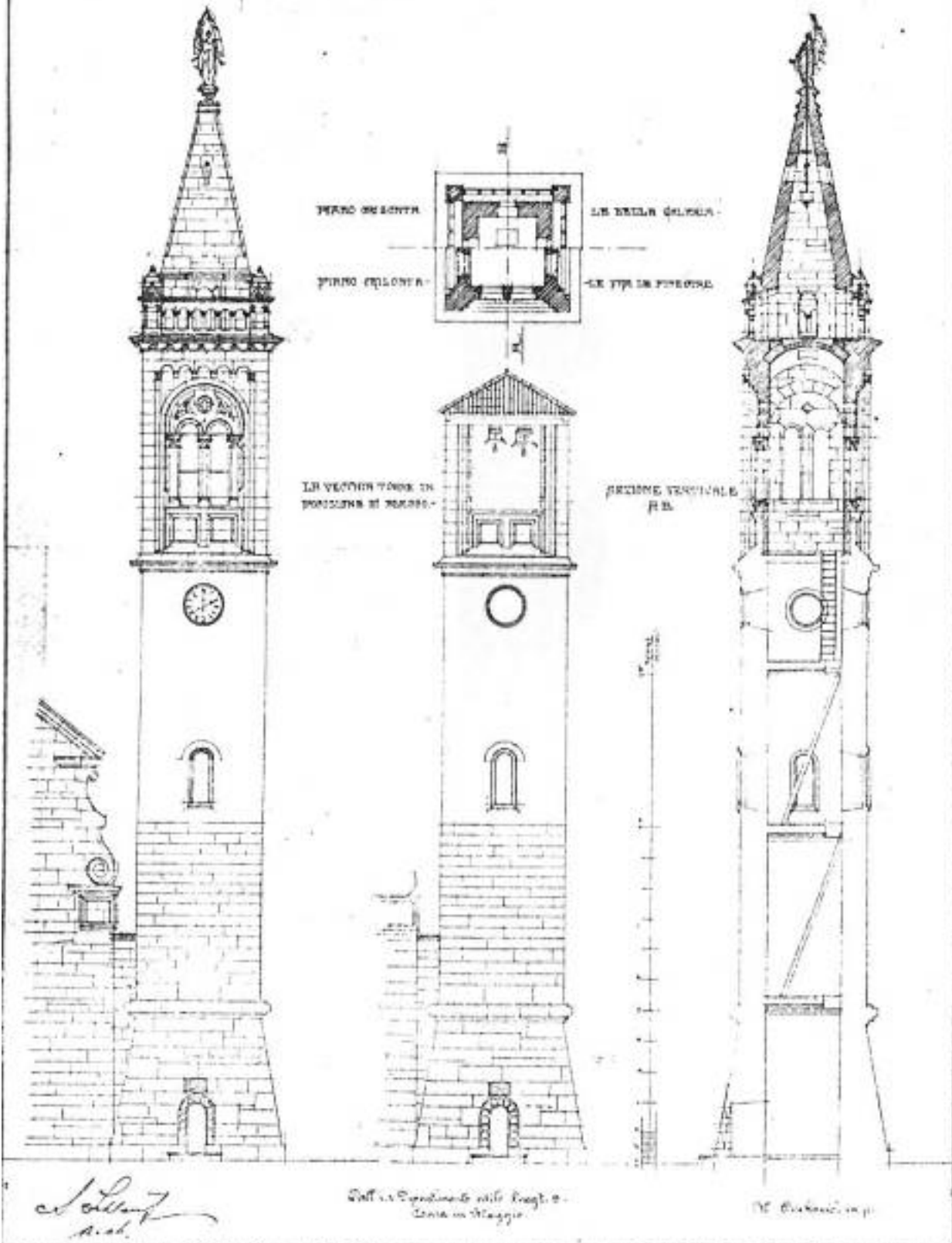
U funkciji su u kršćanskom svijetu od petog ili šestog stoljeća, a u našem narodu od preuzimanja kršćanstva i izgradnje prvih starohrvatskih crkava. U pravoslavlju prije uvođenja zvona, u crkvi je služilo klepalo (drvena ploča sa palicama) i bilo (metalna ploča po kojoj se udaralo i na taj način proizvodio zvuk), što je razumljivo ako nam je poznata zabrana korištenja muzičkih instrumenata u pravoslavnom bogoslužju. Dozvoljeni su i danas samo ljudski glas i zvono. Crkvena nas zvona pozivaju na molitvu, na mise, u svatove, na sprovode, zvone u trenutcima sreće, ali i žalosti, najavljuju razne opasnosti i nepogode ali i radosti i uspjehe. Vjernicima su zvona neizostavan dio tradicije i običaja a crkve bez zvona nema. Zvonik s kojeg se zvona ne bi čula bio bi običan toranj koji zastrašujuće strši nijemo spava. Stoga u našoj radosti da se obnova zvonika približila završetku sadržava

na je i radost da ćemo uskoro čuti naša dobrotska zvana.

Potres koji je po svojoj razornosti ostao u neizbrisivom sjećanju ovog kraja od 15. travnja 1979. godine znatno je oštetio crkvu i njen zvonik. U vremenu od 1980. do 1997. godine predano se radilo na obnovi crkve i restauriranju njenih brojnih umjetnina. Sat je stao, zvona utihnula a slavni je zvonik kao i uvijek čekao bolja vremena. Nisu bile izvedene ni nužne radnje za zaštitu zvonika od udara groma. To je uzrok da su uslijedila tri udara groma od 1994. do 2000. kada je zvonik toliko oštećen da je njegovo rušenje izazvalo i ponovna oštećenja crkve. Od tog zadnjeg udara groma crkva je zatvorena i nije u sakralnoj funkciji sve do jeseni 2006. godine. Samo je sv. Mihael ostao stajati na vrhu zvonika bez straha prkoseći svim nedaćama, viseći u zraku i dalje nastavio svojoj Dobroti odozgor slati mir. Neustrašivo je na svom mjestu stajao sv. Mihael tiho i ponosno kao da se ništa nije dogodilo, nije mario za bezdan koji je ispod njega zjapio prijeteći da će se svakog trena sve urušiti. Tek poneki bi prolaznik mogao u tom mirnom Mihaelovom stajanju i čekanju prepoznati stražara na samom ulazu u raja i mogao čuti odgovor na pitanje što mu ime znači: Tko je kao Bog? Prvi korak u obnovi zvonika učinjen je imenovanjem vodećeg projektanta za izradu Projekta postojećeg stanja, Glavnog i Izvođačkog projekta za trajnu sanaciju i restauraciju zvonika crkve Sv. Eustahija u Dobroti. Za taj zadatak je po odluci Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture – Kotor, imenovan je prof. dr Mladen Uličević, dipl. ing. građ. koji je ujedno odgovorni projektant za građevinski dio projekta dok je za konzerva-

LA TORRE COMPLETA DELLA CHIESA ROM. CAT.
 DI S. EUSTACCHIO IN DOBRUTA.

Skica zvonika koju potpisuju
 arhitekti A. Schlauf i Ć. Iveković
 u projektu po kojem je izgrađen
 zvonik

torsko – restauratorski dio projekta odgovornost preuzela Zorica Čubrović, dipl. ing. arh. U vrijeme izrade projekta postavljena je građevinska skela koja je najprije imala ulogu osiguranja oštećene piramide od daljnjeg urušavanja zvonika. Postavljena skela ostala je do danas i služi za obnovu koja je u toku.

Izrada projekta je trajala pune četiri godine. Za blagdan sv. Eustahija 2006. godine župnik don Pavao Medač utemeljio je „Fondaciju za obnovu sakralnog kompleksa sv. Eustahije u Dobroti“. Elaborat za obnovu Sakralnog kompleksa sv. Eustahije u Dobroti izradili su prof.dr Milenko

Pasinović i Dario Musić. Članovi fondacije postaju donatori koji se trude prikupiti potrebna sredstva za obnovu kompleksa. Početna su sredstva stigla na račun fondacije i kada je u studenom 2008. konačno stigla i građevinska dozvola za rekonstrukciju koju je, na temelju sve potrebne prikupljene dokumentacije, izdalo Ministarstvo za ekonomski razvoj Crne Gore, raspisan je Javni natječaj za izbor izvođača obnove zvonika. Na natječaj se javilo pet ponuđača. Odbor Fondacije odlučio se za tvrtku „Tonikom“ iz Dubrovnika. Obnova je radovima na demontaži zvonika sretno započela pod vodstvom

glavnog inženjera Nikole Bakija i voditelja gradilišta majstora Mihe Šuljka u ožujku 2009.

Svaki je kamen pažljivo skinut obilježen i popravljen, a nedostajući nanovo isklesan. Tada je ponovno podignut i vraćen na njegovo mjesto i evo nakon godinu dana teškog i strpljivog rada obnova se zvonika približila završetku. Uskoro će se pokrenuti stari sat i zabrujati stara zvona koja na molitvu zovu dok Boga Svevišnjega slave a puk Bokeljski opominju. Sveti će Mihael zauzeti svoje mjesto s kojega brižno čuva svoju Dobrotu i svim ljudima dobre volje šalje blagoslov mira odozgor s visi-

Majstor obrađuje kamen

Piše:
Tripo SCHUBERT

Odličje za dr. Ilića

28.1.2010. Predsjednik Republike Hrvatske Stjepan Mesić dodijelio je u svojoj rezidenciji na Pantovčaku u Zagrebu visoka državna odlikovanja: Povelju Republike Hrvatske Bokeljskoj mornarici Kotor i Red Stjepana Radića predsjedniku Hrvatskog građanskog društva Crne Gore dr. Ivanu Iliću.

Povelja Republike Hrvatske dodjeljuje se za doprinos razvitku i promicanju njenog međunarodnog položaja te za doprinos znanstvenom, kulturnom, gospodarskom i drugom razvitku, dok se odlikovanje Reda Stjepana Radića dodjeljuje za zasluge i stradanje u borbi za nacionalna i socijalna prava i razvitak hrvatskog naroda.

Dan Grada Dubrovnika

2. 2.2010. delegacija HGDCG prisustvovala je svečanosti sjednici gradskog Vijeća u povodu Dana Grada Dubrovnika i njegovog zaštitnika Sv. Vlaha. Delegacija koju su predvodili predsjednik društva dr. Ivan Ilić i tajnik Tripo Schubert imala je odvojene susrete s predsjednikom RH Stjepanom Mesićem, a potom i sa novoizabranim hrvatskim predsjednikom Ivom Josipovićem, te saborskom zastupnicom Vesnom Pusić. Uručene su knjige Dobrota – povijesnica Bokeljskog pomorstva i Bokeški ljetopis. Delegacija je na poziv Udruge dragovoljaca Hrvatske ratne mornarice nazočila ceremoniji dodjele statusa počasnog člana predsjedniku Mesiću.

Hodočašće u povodu Sv. Vlaha

3.2.2010. podružnice HGDCG Bar i Tivat organizirale su hodočašće u Dubrovnik u povodu

du Sv. Vlaha, zaštitnika Grada.

Tripundanski bal

6. 2.2010. Hrvatsko građansko društvo Crne Gore organiziralo je tradicionalnu manifestaciju „Tripundanski bal“ u najelitnijem crnogorskom hotelu „Splendid“ u Bečićima. Balu su nazočili visoki uzvanici i brojni gosti i prijatelji društva, među kojima crnogorski ministar unutarnjih poslova Ivan Brajović i kulture Branislav Mićunović, veleposlanik RH u CG Petar Turčinović, generalni konzul Božo Vodopija, predsjednik Udruge dragovoljaca Grada Dubrovnika Igor Žuvela, gradonačelnik grada Omiša Ivan Škaričić... U programu su sudjelovali šibenska klapa Maslina i VIS Amadeus iz Dubrovnika.

Tripundanske svečanosti

7. 2.2010. u nazočnosti velikog broja vjernika i hodočasnika iz Kotora, Bara, Dubrovnika, Šibenika... održana je centralna proslava Svetoga Tripuna, zaštitnika grada i Kotorske biskupije. Pontifikalnu svetu misu u katedrali – bazilici Sv. Tripuna, predvodio je mons. Josip Mrzljak, biskup varaždinski, uz koncelebraciju biskupa dubrovačkog Želimira Puljića i kotorskog Ilije Janjića.

Poslije svete mise uslijedila je procesija ulicama grada Kotora, u kojoj su sudjelovali i članovi našeg društva, predvođeni barjaktarom Božom Usanovićem koji je nosio zastavu HGDCG.

Odličje Bokeljskoj mornarici

7. 2.2010. ispred bazilike -katedrale Svetog Tripuna predsjednik Crne Gore Filip Vujanović uručio je Bokeljskoj mornarici visoko državno odličje – Orden crnogorske zastave drugog stepena. Predsjednika Vujanovića dočekala je gradonačelnica Kotora Marija Čatović, biskup kotorski Ilija Janjić, predsjednik Hrvatskog građanskog društva Crne Gore Ivan Ilić i predsjednik Upravnog odbora Bokeljske mornarice Niko Kondanari. Predsjednik Vujanović primio je raport pred glavnim vodom Bokeljske mornarice, a potom je visoko državno odličje Crne Gore uručio Kondanariju. Tom je prigodom Vujanović istaknuo kako ovo odličje dodjeljuje na prijedlog Hrvatskog građanskog društva, za naročite zasluge Bokeljske mornarice za Crnu

Goru, za uzoran hod kroz vrijeme i povijesne mijene kroz koje prolazi već 12 stoljeća prerađujući od srednjovjekovne bratovštine pomoraca u uzornu društvenu organizaciju koja čuva tradicije od zaborava.

Tribina mladih

15.2.2010. na osnovu zaključka Školskog odbora dopunske nastave na hrvatskom jeziku, a u cilju rješavanja problema slabog sudjelovanja djece iz Kotora u nastavi, organizirana je Tribina djece mlađe populacije iz Kotora sa njihovim roditeljima. Ispred društva nazočne je pozdravio Tripo Schubert, tajnik, koji je upoznao djecu sa aktivnostima u okviru Kluba mladih i o povijesti dopunske nastave, koju je HGDCG formiralo 2003. godine, jer „nestankom jezika, gasi se nacija“. Prihvaćeno je odvijanje nastave na očigledan način upoz-

navanjem s kulturom, poviješću, običajima i jezikom na licu mjesta. Tribinu je vodila mr.prof. Marina Bastašić. Djeca su upoznata sa programom rada u ovoj školskoj godini, posebno sa predstojećim izletima i posjetima Republici Hrvatskoj.

Sastanak Hrvatskog nacionalnog vijeća

15.2. 2010. predsjednik HGDCG dr. Ivan Ilić je u pismenoj formi dostavio primjedbe društva na rad Hrvatskog nacionalnog vijeća.

Vijeću je podnjet zahtjev za sufinanciranje tiskanja Hrvatskog Glasnika i za sudjelovanje sportista iz Tivta i Kotora na Croolimpijadi u Zadru, koju organizira Hrvatski svjetski kongres, ali zahtjev nije ni razmatran zbog poznatog ignorantskog odnosa Vijeća prema HGD CG.

Premijerka Kosor u Crnoj Gori

22. 2. 2010. Predsjednica Vlade Republike Hrvatske Jadranka Kosor boravila je u službenom posjetu Crnoj Gori, gdje se susrela s premijerom Milom Đukanovićem, predsjednikom Crne Gore Filipom Vujanovićem, predsjednikom Skupštine Rankom Krivokapićem, te predstavnicima hrvatske nacionalne manjine u Crnoj Gori. Susretu je nazočio dopredsjednik Hrvatskog građanskog društva Crne Gore – Podružnica Podgorica dr. Mihailo Kuliš.

Sastanak Školskog odbora

24. 2.2010. u Tivtu je održan sastanak Školskog odbora dopunske nastave na hrvatskom jeziku u okrnjenom sastavu, kojemu nisu nazočili predstavnici HNV, HGI i Crkve. Konstatirano je veće prisustvo djece na nast-

vi, posebno sa teritorije Općine Tivat. Dogovorene su aktivnosti do kraja školske godine. Posjeta gradu Šibeniku i nacionalnom parku Slapovi Krke je dogovorena za travanj.

Podružnica Podgorica dobila svoj ured

3. 3. 2010. predsjednica Podružnice Podgorica dr. Svjetlana Zeković i zastupnik Agencije za izgradnju i razvoj Podgorice Vladimir Ivanović potpisali su ugovor o preuzimanju na korištenje poslovnog prostora u centru Glavnog grada Crne Gore, na Trgu Božane Vučinić. Prostor je veličine 100 četvornih metara, a HGD je dodijeljen odlukom gradonačelnika Podgorice Miomira Mugoše.

Natječaji za NVO

5.3. 2010. HGDCG je kandidiralo projekte na raspisane Konkurse Općine Herceg Novi, Ministarstva kulture, sporta i medija, kao i Skupštine Crne Gore.

Suradnja sa NVO „Cetinje

Europa“

16.3.2010. predsjednik NVO „Cetinje Europa“ Radovan Đaković posjetio je naše društvo i u razgovoru sa Tripom Schubertom dogovorio predstojeći posjet djece iz Dubrovačko - neretvanske županije Crnoj Gori, koja bi trebala uslijediti krajem svibnja.

Sastanak Podružnice Podgorica

17. 3.2010. održan je u prostorijama Veleposlanstva RH sastanak podružnice HGDCG Podgorica. Na sastanku je bilo riječi o aktivnostima oko uređenja poslovnog prostora u centru Podgorice, planovima o organiziranju izložbi, književnih večeri, aktivnostima na omasovljenju članstva podružnice.

Osim vodstva podružnice, sastanku je nazočila i savjetnica u Veleposlanstvu RH Ana Modun.

Istog dana, predsjednica podružnice dr. Svjetlana Zeković i potpredsjednik dr. Mihailo Kuliš susreli su se i o predstojećim aktivnostima društva razgovarali s predsjednikom Udruge dragovoljaca Domovinskog rata Grada Dubrovnika Igorom Žuvelom.

Poziv CRNVO

18. 3. 2010. Centar za razvoj nevladinih organizacija (CRNVO), uputio je poziv našem društvu da prisustvuje raspravi oko osnivanja neformalne mreže organizacija civilnog sektora, koja se bavi demokratizacijom i zaštitom ljudskih i manjinskih prava. Raspravi je nazočila Aljoša Camović, članica Podružnice HGDCG Podgorica. Dogovoreno je da se do 30.3. dostave prijedlozi za imenovanje predstavnika mreže u radnoj grupi za izradu Memoranduma o suradnji sa Skupštinom Crne Gore.

Posjet delegacije Ministarstva medija

18.3. 2010. delegacija Ministarstva kulture, sporta i medija: pomoćnik ministra za medije Željko Rutović sa savjetnikom Rajkom Markušom, i predsjednik Udruženja novinara Dragan Đurović, posjetili su HGDCG u Kotoru. Predsjednik društva dr Ivan Ilić i tajnik Tripo Schubert upoznali su ih s aktualnim projektima društva, s posebnim osvrtom na Hrvatski

glasnik. Rutović je obećao potporu tiskanju našeg časopisa, a dogovorena je i suradnja u organiziranju Drugog regionalnog susreta urednika manjinskih glasila i njihovih medijskih partnera. Đurović je predložio i suradnju u organiziranju omaža posvećenog prvom uredniku Hrvatskog glasnika, Tomislavu Gr-gureviću, što je s zadovoljstvom prihvaćeno.

Sastanak Upravnog odbora

18.3.2010. održan je sastanak Upravnog odbora HGDCG u proširenom sastavu. Raspravljalo se o financijskom izvješću i aktivnostima između dvije sjednice, kao i o predstojećim projektima za period ožujak-srpanj 2010. godine.

Skupština Matice Crnogoraca

20.3.2010. na Skupštinu Matice Crnogoraca pozvani su predsjednik našeg društva prim.dr Ivan Ilić i tajnik Tripo Schubert. „Matica razvija vrijednosti multietničkog i multikulturalnog društva, učvršćuje i razvija nacionalni i kulturni identitet Crnogoraca i afirmiše nacionalni i kulturni identitet drugih naroda

koji žive u Crnoj Gori“, istakla je dugogodišnji predsjednik Matice Crnogoraca, ogranka Kotor, mr. Vesna Vičević. Za novog predsjednika izabran je Slavko Mandić, direktor Skala radija.

Skup je pozdravio prim.dr Ivan Ilić ističući dobru suradnju s Maticom i njenim dužnostnicima predsjednikom Branko Banjevićem, sekretarom Markom Špadijerom, Vesnom Vičević i Rajkom Vujičićem. Također je istakao dobru suradnju s Nacionalnom zajednicom Crnogoraca Hrvatske u Zagrebu, Rijeci i Splitu. „U svojim projektima smo, pored očuvanja identiteta, radili i na promociji kulturnih vrijednosti Crne Gore u Hrvatskoj. Nakon nezavisnosti mi smo bili prvi koji smo pronijeli crnogorski barjak Stradunom u Dubrovniku. To je urađeno uz potporu i garanciju Dubrovačko-neretvanske županije, Udruge dragovoljaca domovinskog rata Grada Dubrovnika i Hrvatske ratne mornarice“, istaknuo je Ilić.

Izložba vošćanih jedrenjaka

25. 3. 2010. u Pomorskom muzeju Crne Gore u Kotoru organizirana je izložba „Vošćani jedrenjaci Dubrovnika“, autora brodomodela-

ra Tonća Jonića iz Dubrovnika. To je specifična izložba jedinstvena u svijetu. Izložbu je otvorio Tripo Schubert, tajnik HGDCG, zahvaljujući se Pomorskom muzeju i direktorici mr. Milevi Pejaković Vujošević, koja se prihvatila organiziranja ove izložbe.

Nazočni su bili konzul Republike Hrvatske u Kotoru Božo Vodopija i njegov suradnik Radojko Nižić, te povjerenik HGDCG za Cetinje Anđelko Pali sa obitelji.

Okvirna Konvencija za nacionalne manjine

29.3.2010. pozvani smo od strane Ministarstva za ljudska i manjinska prava Crne Gore da sudjelujemo u raspravi o sprovedenoj akciji implementacije Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina, mišljenju Savjetodavnog Komiteta Savjeta Europe i rezolucije Komiteta ministara. Ispred HGDCG u raspravi je sudjelovala Aljoša Camović, članica Podružnice Podgorica.

Centar za očuvanje i razvoj kulture manjina

31.3.2010. Centar za očuvanje i razvoj kultura manjina pozvao je naše društvo da prisustvuje Okruglom stolu na temu: „Kultura manjina-mogućnosti i perspektive“, koji se održao u Podgorici. Razmatrana su pitanja: Modeli suradnje za poticaj razvoja kulture manjina, Kultura manjina u institucionalnoj i mreži alternativnih organizacija i Smjernice za organizaciono poticanje i suštinsko reprezentiranje kulture manjina. Okruglom stolu je prisustvovao Tripo Schubert, tražeći da se uradi registar kuturnih dobara manjina u Crnoj Gori, koji će poslužiti kao osnova budućih rasprava, kao i da se jasno definira koje su manjine u Crnoj Gori.

Božićna priredba

Dana 19. prosinca 2009. godine, sad već po nekoj tradiciji, u crkvi Sv. Roka u Donjoj Lastvi održana je božićna priredba koju su pripremili polaznici Hrvatske dopunske škole. Unatoč vjetru, kiši, nevremenu, ipak smo bili svi na broju. Ovom smo priredbom željeli zapravo pokazati što smo sve napravili u prvom polugodištu, tako da priredba i nije bila doslovno božićna.

Naše smo goste na samom početku upoznali s našim državama – Hrvatskom i Crnom Gorom – njihovim prirodnim, kulturnim i povijesnim baštinama.

Zatim smo u božićnom duhu plesali, pjevali, recitali. Ovom bih prilikom istaknula kako su djeca pokazala iznimni interes za pripremu ove priredbe, te s veseljem i odgovornošću odrađivala svoje obveze.

Tu je bio vidljivo zajedništvo, volja, stoga ne treba čuditi da je glazbena podloga naše prezentacije bila pjesma Kad se male ruke slože.

Sve je ovo jedan produktivan, obećavajući pokazatelj da se rad ove škole odvija u jednom vedrom ozračju gdje je ipak naglasak stavljen na međusobno prihvaćanje, prihvaćanje kultura i jezika dviju zemalja, a sve je začinjeno voljom za usvajanjem novih znanja.

Osobito bih željela zahvaliti Hrvatskoj građanskoj inicijativi i Hrvatskome nacionalnom vijeću, koji su svojim donacijama omogućili djeci prigodni božićni domjenak nakon priredbe; don Dejanu Turzi, koji nam je omogućio prostor Konobe kako bismo se malo počastili i zajedno s roditeljima i podružili; Ljerki Sindik, ispred Hrvatskoga građanskog društva, po-

družnice Tivat, koja je fotografijama i ostalom svojom pomoći popratila ovaj naš mali, ali značajni događaj.

Sad nam svima ostaje poraditi na tome da se takva priredba održi i krajem ove godine.

piše: prof. Marina Bastašić

Objašnjenje

U prošlom broju Hrvatskog glasnika (broj 57/58) tehničkom omaškom se u impresumu pojavilo ime profesorice Marine Bastašić kao lektora. Prof. Bastašić je, naime, lektorirala prethodni broj (56) posvećen Jubileju proslave sv. Tripuna, ali ne i broj nakon njega.

Redakcija se ispričava, te ujedno i zahvaljuje prof. Bastašić na suradnji i priložima koje nam redovito šalje.

SRETAN USKRS,
4. TRAVNJA, SVIM
VJERNICIMA
KOJI SLAVE OVAJ
VELIKI KRANSKI
PRAZNIK.

Hrvatsko
građansko društvo
Crne Gore

NARUDŽBENICA

Ovim neopozivo naručujem primjeraka "Hrvatskog glasnika"

Ime i prezime/naziv tvrtke

Ulica i broj

Grad

Poštanski broj

Država

Tel/fax

E-mail

Datum

Potpis/pečat

Hrvatski glasnik

GLASILO HRVATA CRNE GORE

Časopis bez granica

Časopis Hrvatski glasnik, izdavača Hrvatskog građanskog društva, jedino je glasilo Hrvata Crne Gore. Bavi se temama važnim za život hrvatske zajednice u Crnoj Gori: političkim, gospodarskim, društvenim, kulturnim, povijesnim... ali je i u stalnoj misiji povezivanja dvaju država, Hrvatske i Crne Gore.

Distribuirana se na kioscima u Crnoj Gori, a putem pretplate stiže u Hrvatsku, Europu, Australiju, SAD...

Otvoreni smo za suradnju, sugestije i dobronamjerne primjedbe.

Nastojimo da svaki sljedeći broj uradimo bolje i kvalitetnije, sa raznolikim i zanimljivim sadržajem.

Budite i dalje s nama, šaljite Vaše priloge, budite i Vi jedan od kreatora našeg i Vašeg lista!

Pretplatite se!

Hrvatski glasnik

PRETPLATITE SE!

Za Crnu Goru:

18 eura

na žiro račun
510-10418-20
Crnogorska komercijalna
banka

Za Hrvatsku:

180 kuna

na kunski račun
23600001101667657,
Zagrebačka banka d.d.,
Poslovnica Dubrovnik
Vukovarska 7,
20 000 Dubrovnik

Za inozemstvo:

24 eura

na devizni račun HR
7723600001101667657,
Zagrebačka banka d.d.,
Poslovnica Dubrovnik
Vukovarska 7, 20 000
Dubrovnik

Ovu narudžbenicu i kopiju uplatnice pošaljite na adresu izdavača:
Hrvatsko građansko društvo Crne Gore, Zatvoreni bazen Škaljari, 85330 Kotor, Crna Gora
Pretplatiti se možete i u Uredu HGDCG u Kotoru

Okus koji razotkriva užitke.

ZAGREB CROATIA

Ljubav
na prvi pogled

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRAĐA ZAGREBA

tel. + 385 1 481 40 51, 481 40 52, 481 40 54, fax. + 385 1 481 40 56.

e-mail. info@zagreb-touristinfo.hr www.zagreb-touristinfo.hr

